

Gazeta Uczelniana

Miesięcznik informacyjny Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich ♦ rok XV ♦ nr 11 (146) wrzesień 2009 ♦ ISSN 1429-5822

XII Dolnośląski Festiwal Nauki 2009 na Akademii Medycznej

W numerze:

- ♦ Strategia Rozwoju Akademii Medycznej we Wrocławiu na lata 2009–2020
- ♦ Jak zmieniają się zadania i funkcje wyższych uczelni
- ♦ Transfer technologii – zadanie dla naukowców
- ♦ Działalność dydaktyczna Akademii Medycznej we Wrocławiu
- ♦ Wspomnienie. Prof. dr hab. dr h.c. mult. Waldemar Kozuszek (1930–2009)

Akademia Medyczna
im. Piastów Śląskich

Strategia Rozwoju Akademii Medycznej we Wrocławiu na lata 2009-2020

Jego Magnificencja Rektor Akademii Medycznej we Wrocławiu prof. Ryszard Andrzejak, kierując się potrzebą umacniania i rozwoju naszej Uczelni, powołał Pełnomocnika ds. Wdrożenia Zarządzania Strategicznego oraz Zespół ds. Opracowania Analizy Strategicznej. Ich zadaniem jest opracowanie Strategii Rozwoju Akademii Medycznej na lata 2009–2020, który to dokument wyznaczy kierunki działania i rozwoju naszej Uczelni.

Opracowywana „Strategia Rozwoju Akademii Medycznej we Wrocławiu na lata 2009–2020” jest dokumentem obejmującym wszystkie obszary działania naszej Uczelni: dydaktyczny, naukowo-badawczy, kliniczny i administracyjny. Stworzenie takiego kompleksowego dokumentu wyznaczającego cele, jakie AM chce osiągnąć jako uczelnia wyższa w perspektywie najbliższych 10 lat, stało się koniecznością wobec stale zmieniających się uwarunkowań na rynku zdrowia i niestabilnej sytuacji w finansowaniu świadczeń zdrowotnych, narastającej konkurencji z zakresu usług medycznych, badań naukowych i dydaktyki oraz wielu innych czynników ekonomicznych, prawnych czy demograficznych, które mają wpływ na funkcjonowanie naszej Uczelni.

Harmonogram

„Strategia Rozwoju Akademii Medycznej we Wrocławiu na lata 2009–2020” jest opracowywana przez Zespół ds. Opracowania Analizy Strategicznej pod przewod-

nictwem Marioli Dwornikowskiej – pełnomocnika rektora ds. wdrożenia zarządzania strategicznego. Powołany w połowie lipca Zespół zebrał się po raz pierwszy 29 lipca 2009 r. i przyjął bardzo intensywny harmonogram prac zakładający przedstawienie Jego Magnificencji gotowego projektu dokumentu już pod koniec września 2009 roku.

Zrealizowanie tego celu wymagało od członków Zespołu, mimo trwającego okresu wakacyjnego, regularnych spotkań raz w tygodniu. W efekcie prace związane z analizą strategiczną, określeniem misji i wizji Uczelni oraz celów strategicznych i operacyjnych zostały zakończone.

Obecnie projekt dokumentu „Strategia Rozwoju Akademii Medycznej we Wrocławiu na lata 2009–2020” jest w fazie szczegółowego opracowywania i redakcji. Wraz z zakończeniem tego etapu prac projekt dokumentu zostanie przedstawiony Jego Magnificencji prof. Ryszardowi Andrzejakowi, a następnie Senatowi i całej społeczności Akademii Medycznej.

Wizja przyszłości

W założeniu projekt dokumentu „Strategia Rozwoju Akademii Medycznej we Wrocławiu na lata 2009–2020” jest spójny z kierunkami zmian w systemach zarządzania w szkolnictwie wyższym, zawartymi w planowanych zapisach nowej ustawy o szkolnictwie wyższym oraz głównymi тезami i rekomendacjami Komisji Europejskiej. W swojej gotowej wersji dokument

będzie odpowiadał na najważniejsze pytania dotyczące kierunków rozwoju naszej Uczelni:

- Jakiej Akademii Medycznej chcemy w przyszłości?
- Kiedy poszczególne cele chcemy osiągnąć?
- Jak to zrobimy i za pomocą jakich działań?
- Dlaczego wybieramy taki, a nie inny kierunek działań, rozwoju?

Kluczowymi elementami budowy Strategii jest więc sprecyzowanie Misji i Wizji Uczelni. Misja AM to inaczej uzasadnienie naszego istnienia. Odpowiedź na pytanie: po co instytucja taka jak Akademia Medyczna we Wrocławiu istnieje? Parafrazując, jakie korzyści z naszego istnienia czerpią mieszkańcy Wrocławia, Dolnego Śląska i całej Polski.

Kiedy już Misja jest określona, kolejnym kluczowym elementem prac Zespołu jest sprecyzowanie Wizji, czyli odpowiedź na pytanie: jakiej uczelni chcemy w przyszłości i jak chcemy być postrzegani w 2020 roku w świadomości społecznej – czyli na przykład jako wiodąca europejska uczelnia medyczna.

Odpowiedź na te pytania to jednak dopiero początek całego procesu budowania strategii. By Wizja nie pozostała jedynie piękną iluzją przelaną na papier, konieczne jest wyznaczenie celów strategicznych uczelni niezbędnych do realizacji Wizji. Jeśli wyznaczonym celem strategicznym jest uzyskanie przez wrocławską Akademię Medyczną statusu najlepszej uczelni medycznej w Polsce i czołowej uczelni

medycznej w Europie, to należy odpowiedzieć sobie na pytanie, jak ten cel osiągnąć. Wtedy konieczne staje się wyznaczenie celów operacyjnych, czyli takich, których wdrożenie i realizacja doprowadzi do osiągnięcia celu strategicznego.

Analiza strategiczna

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju AM stała się analiza strategiczna obejmująca obszar makrootoczenia, obszar kliniczno-medyczny, dydaktyczny naukowo-badawczy i administracyjny. Zespół pod przewodnictwem Marioli Dwornikowskiej – pełnomocnika rektora ds. wdrożenia zarządzania strategicznego przeprowadził głęboką analizę obecnego stanu zarówno samej Akademii Medycznej, jak i bliższego oraz dalszego otoczenia uczelni. Otoczenie dalsze jest rozumiane jako obszar, którego zmiany mają wpływ na funkcjonowanie uczelni, ale jednocześnie uczelnia nie ma na niego żadnego wpływu (np. niż demograficzny). Otoczenie bliższe rozumiane jest jako ten obszar, który z jednej strony ma wpływ na uczelnię, ale z drugiej strony sama uczelnia też może na niego wpływać. Najogól-

niej rzecz ujmując, analiza strategiczna dotyczyła wszelkich uwarunkowań wewnętrznych na AM oraz zewnętrznych, czyli związanych z funkcjonowaniem szkolnictwa wyższego i służby zdrowia, w których obecnie i w przyszłości przyjdzie funkcjonować wrocławskiej Akademii Medycznej.

Dodatkowo analiza strategiczna została uzupełniona pracami nad wcześniejszymi dokumentami strategicznymi i sposobami ich realizacji na naszej Uczelni (m.in. Statutem Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Strategią Rozwoju Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu na lata 2008–2012, czy Księgą Jakości ISO).

Strategia rozwoju 2020

Dopiero na podstawie tak przeprowadzonej analizy strategicznej otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego możliwe stało się podjęcie prac nad kompleksową „Strategią Rozwoju AM na lata 2009–2020”, której realizacja powinna zapewnić rozwój naszej Uczelni w warunkach narastającej konkurencji zarówno w obszarze naukowo-dydaktycznym, jak

i usługowym, realizowanym przez jednostki kliniczne.

Opracowanie „Strategii Rozwoju Akademii Medycznej na lata 2009–2020” należy więc rozumieć jako sztukę wyboru najlepszych rozwiązań w warunkach ograniczeń, presji oraz szans. Opracowywana Strategia musi zatem przedstawić nie tylko cele, jakie stawiamy przed Akademią Medyczną na najbliższych dziesięć lat, ale także udzielać odpowiedzi na pytania, jak cele te chcemy osiągnąć. Powołany przez Jego Magnificencję Zespół ds. Opracowania Analizy Strategicznej został więc obciążony obowiązkiem analizy wszystkich możliwych rozwiązań prowadzących do osiągnięcia celu strategicznego i zalekomendowania władzom Uczelni najlepszych decyzji.

Dopiero w momencie akceptacji projektu „Strategii Rozwoju Akademii Medycznej we Wrocławiu na lata 2009–2020” przez władze Uczelni będzie możliwy dalszy rozwój projektu przez wprowadzenie działań o charakterze strategicznym w zarządzaniu Akademią Medyczną we Wrocławiu, zgodnie z celami wyznaczonymi przez Strategię.

Szanowni Państwo,

W lipcu bieżącego roku JM Rektor Akademii Medycznej we Wrocławiu prof. dr hab. Ryszard Andrzejak, kierując się potrzebą umacniania i rozwoju Uczelni, powołał Pełnomocnika ds. Wdrożenia Zarządzania Strategicznego oraz Zespół ds. Opracowania Analizy Strategicznej, których zadaniem jest opracowanie „Strategii Rozwoju Akademii Medycznej na lata 2009–2020”. Mając na uwadze olbrzymie znaczenie ww. projektu do określenia celów strategicznych i kierunków rozwoju naszej Uczelni w perspektywie najbliższych dziesięciu lat, władze pragną zapoznać całą społeczność Akademii Medycznej z proponowanymi kierunkami rozwoju oraz zachęcić jak największą liczbę pracowników i studentów do dyskusji na ten temat.

Ponieważ zainteresowanie pracami Zespołu ds. Opracowania Analizy Strategicznej zarówno na samej Uczelni, jak i w środkach masowego przekazu jest bardzo duże, zrodził się projekt utworzenia forum internetowego dla pracowników i studentów, na którym byłaby prowadzona debata na temat przyszłości Uczelni.

Przed utworzeniem takiego forum chcemy jednak zapytać społeczność akademicką, czy taka forma dyskusji jest potrzebna, oraz czy powinna ograniczać się ona wyłącznie do projektu opracowywanego przez Zespół ds. Opracowania Analizy Strategicznej, czy też obejmować inne ważne obszary życia Uczelni.

Zachęcam do wypełnienia załączonej ankiety, która znajduje się także na stronie internetowej Akademii Medycznej, gdyż o uruchomieniu forum zadecyduje Państwa opinia.

Wypełnione ankiety proszę składać do 20 października 2009 r. w Dziale Wydawnictw i Promocji Uczelni, 50-368 Wrocław, ul. T. Chałubińskiego 6a lub pocztą elektroniczną pod adresem: ru-w@am.wroc.pl

mgr Mariola Dwornikowska
Pełnomocnik Rektora ds. Wdrożenia Zarządzania Strategicznego

Jak zmieniają się zadania i funkcje wyższych uczelni

We wrześniu 2009 r. dzięki staraniom Wrocławskiego Centrum Transferu Technologii Politechniki Wrocławskiej ukaże się książka pt.: „Uniwersytet Trzeciej Generacji. Uczelnia XXI wieku”.

Jej autorem jest Johan Gooitzen Wissema, profesor Uniwersytetu Technicznego w Delft (Holandia), zajmujący się od wielu lat problematyką przemiany uniwersytetów. Profesor Wissema jest wykładowcą na wielu uniwersytetach na całym świecie. Pracuje dla wielu firm i organizacji z zakresu strategii, struktury organizacyjnej i innowacyjności. Napisał kilkanaście książek i wiele publikacji z zakresu zarządzania wiedzą oraz technostarterów. Pełnił funkcję dyrektora programowego wielu projektów w ramach Unii Europejskiej.

**Współczesne uczelnie
ewoluują od
monodyscyplinarnych
instytucji
opartych na nauce
w stronę
wielofunkcyjnych,
„międzynarodowych
ośrodków know-how”,
zwanych
Uniwersytetami
Trzeciej Generacji,
czyli 3GU**

**Pokazuje nową rolę
uniwersytetów
jako inkubatorów
dla nowych
przedsiębiorstw
opartych na nauce
i nowych technologiach
oraz ich zadanie
aktywnego udziału
w praktycznym
wykorzystywaniu
wiedzy, którą tworzą**

Książka opisuje fundamentalne zmiany, jakie przechodzą uniwersytety. Współczesne uczelnie ewoluują od monodyscyplinarnych instytucji opartych na nauce w stronę wielofunkcyjnych, „międzynarodowych ośrodków know-how”, zwanych Uniwersytetami Trzeciej Generacji, czyli 3GU.

**Książka zawiera
praktyczne wskazówki
na temat drogi,
jaka czeka uniwersytety,
a także objaśnia
rolę nauczania
przedsiębiorczości**

J. G. Wissema omawia historię uniwersytetów, rozważa splot sił, które napędzają ich dramatyczną przemianę, porusza także kwestie dotyczące przedsiębiorstw opartych na nowych technologiach, technostarterów i instytucji finansujących powstające lub młode firmy – zwanych kluczowymi partnerami 3GU.

Następnie pokazuje nową rolę uniwersytetów jako inkubatorów dla nowych przedsiębiorstw opartych na nauce i nowych technologiach oraz ich zadanie aktywnego udziału w praktycznym wykorzystywaniu wiedzy, którą tworzą. Książkę kończą sugestie, w jaki sposób ewolucja misji uniwersytetów powinna zostać odzwierciedlona w zmianach organizacyjnych.

**Książkę kończą
sugestie, w jaki sposób
ewolucja misji
uniwersytetów
powinna zostać
odzwierciedlona
w zmianach
organizacyjnych**

Książka zawiera praktyczne wskazówki na temat drogi, jaka czeka uniwersytety, a także objaśnia rolę nauczania przedsiębiorczości. To prawdziwie wyjątkowa praca, która będzie nieocenioną pomocą dla akademików i praktyków, którzy

pragną przeprowadzić lub wspomóc ewolucję uczelni w kierunku 3GU. Przyda się także studentom i badaczom, którzy interesują się biznesem i zarządzaniem, kształceniem, przedsiębiorczością oraz polityką edukacyjną państwa.

Książka zostanie wydana w ramach projektu realizowanego przez WCTT dzięki dofinansowaniu z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, jako część projektu:

„BiTT – Badania i Transfer Technologii”

Projekt jest skierowany do naukowców i pracowników działających na rzecz nauki, szczególnie z uczelni wrocławskich, opolskich i zielonogórskich zainteresowanych podnoszeniem swojej wiedzy z zakresu komercjalizacji wyników prac naukowych.

Cele projektu obejmują:

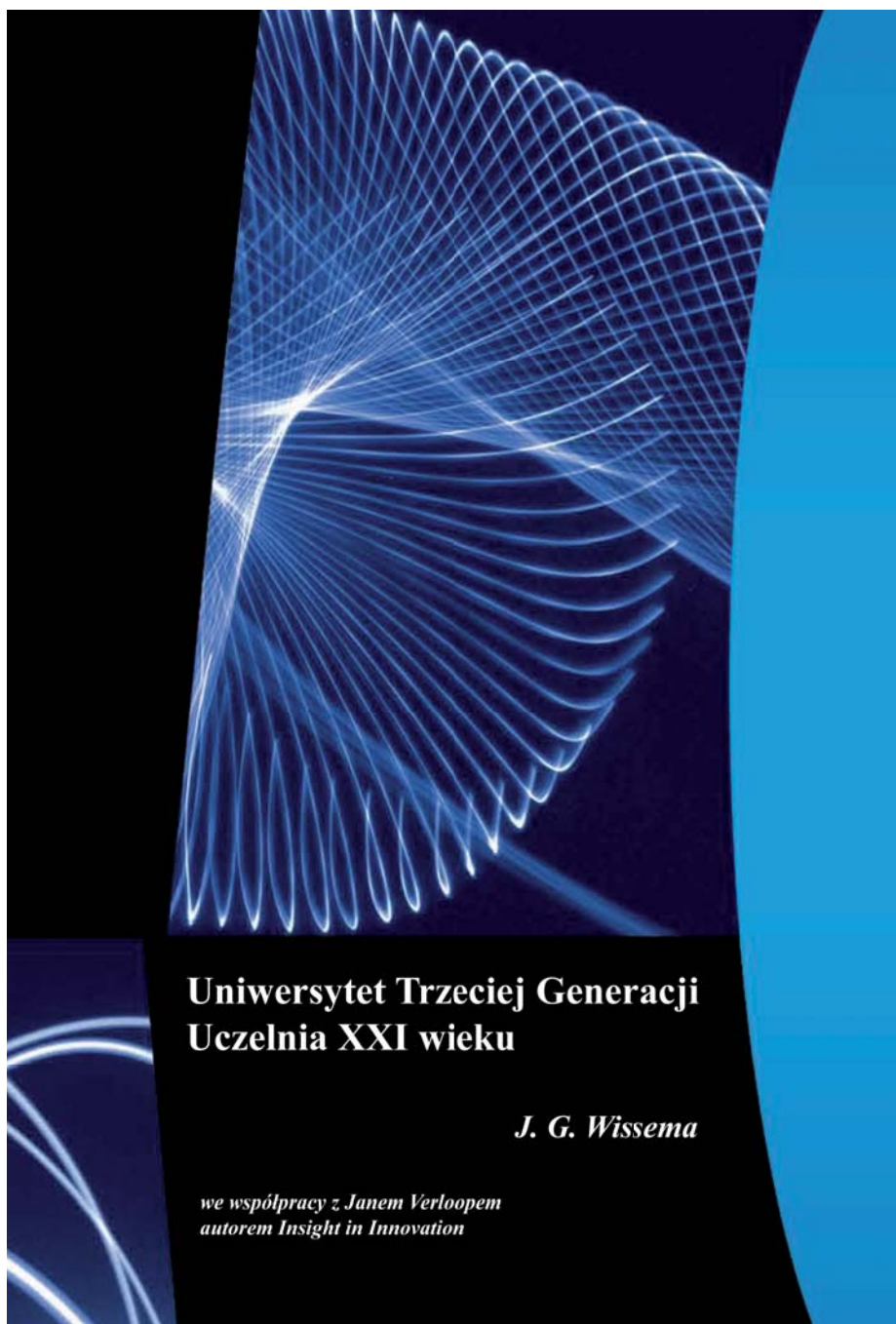
- zwiększenie wiedzy pracowników naukowych na temat transferu wiedzy i technologii;
- ukazanie znaczenia ochrony własności przemysłowej i intelektualnej;
- integrację pracowników naukowych z różnych dziedzin oraz ze światem przemysłu;
- przedstawienie roli nowoczesnego uniwersytetu, scalającego przedsiębiorczość uniwersytecką, transfer technologii, współpracę z biznesem.

Realizując powyższe cele WCTT oferuje:

- cykl seminariów, których tematyka obejmuje m.in.: finansowanie komercjalizacji wyników badań na rzecz przemysłu; korzyści dla naukowców ze współpracy z przedsiębiorcami (wynagrodzenia autorskie, licencje, udziały w spółkach *spin-out*);
- spotkania z przedstawicielami nauki i przemysłu, którym udało się z sukcesem wdrożyć wynalazki, technologie, patenty;
- wykłady ekspertów krajowych i zagranicznych, doświadczonych w komercjalizacji badań naukowych;
- studia przypadków i panele dyskusyjne.

Planowane jest także odbycie wizyt studyjnych w centrach transferu technologii w kraju i zagranicą.

Zapraszamy do współpracy.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Transfer technologii – zadanie dla naukowców

Komercjalizacja wyników badań to jeden z najczęściej podejmowanych tematów ostatnich lat. Zagadnienie to powszechnie omawiane jest zwłaszcza po wstąpieniu Polski do UE, jako że wówczas szerokim strumieniem popłynęły do naszego kraju środki z funduszy strukturalnych promujących i wspierających tę ideę. Unia Europejska już dawno zdała sobie sprawę, że jedynym sposobem na dośnięcie w dziedzinie nowych technologii takich potęg, jak USA czy Japonia, jest jeszcze efektywniejsze czerpanie z bogactwa nauki.

**Unia Europejska
już dawno
zdała sobie sprawę,
że jedynym sposobem
na dośnięcie
w dziedzinie nowych
technologii takich
potęg, jak USA
czy Japonia, jest
jeszcze efektywniejsze
czerpanie
z bogactwa nauki**

W połowie lat 90. sformułowano kontrowersyjną, lecz, jak się wydaje prawdziwą tezę, nazwaną *paradoksem europejskim*. Zauważono wówczas, iż pomimo wysokich nakładów na badania naukowe, stosunkowo mało nowych technolo-

gii było rzeczywiście wdrażanych. Stawiało to nas, Europejczyków, w kłopotliwej sytuacji, zwłaszcza w obliczu rosnących w siłę krajów azjatyckich. Ukuto nawet uszczypliwe powiedzenie o tym, że Europa pozostaje wciąż tylko „liderem w zakresie kreacji intencji, a nie innowacji”.^[1]

W raporcie nt. wspomnianego zjawiska zidentyfikowano następujące czynniki, których występowanie prowadzi do powstawania takiego paradoksu. Są to m.in.: zbyt małe zaangażowanie kapitału prywatnego w prowadzenie badań, przestarzała państwowa infrastruktura naukowa oraz, obok skostniałych struktur organizacyjnych, bariery polityczne i prawne, które skutecznie uwsteczniają procesy innowacyjne.

Od 2004 roku zaczęto w Polsce aktywnie wspierać przedsięwzięcia innowacyjne. Obok programów pomocowych, oferujących „twardą” formę wsparcia (w postaci np. subsydiowanych kredytów dla działań innowacyjnych), rozpoczęto realiza-

cję projektów „miękkich” zwiększających świadomość społeczeństwa na temat innowacyjności oraz podnoszących ich umiejętności w tym zakresie. Dlatego właśnie Wrocławskie Centrum Transferu Technologii Politechniki Wrocławskiej, podobnie jak kilkanaście innych ośrodków z całej Polski, rozpoczęło realizację projektu mającego na celu podniesienie kwalifikacji kadry naukowej w obszarze efektywnego wykorzystania innowacji wypracowanych w uczelniach wyższych.

**Projekt WATT
– Wrocławska
Akademia Transferu
Technologii
jest kontynuacją
projektu BITT
popularyzującego
ideę komercjalizacji**

Projekt WATT – Wrocławska Akademia Transferu Technologii jest kontynuacją projektu BITT (popularyzującego ideę komercjalizacji), który stanowił przygotowanie do realizacji obecnego projektu, rozpoczętego na początku lipca. Autorzy WATT-u poszli o krok dalej, gdyż postawili sobie za cel przekazanie naukowcom – odbiorcom projektu, konkretnych i wymiernych umiejętności z zakresu komercjalizacji wyników ich badań. Oprócz pracowników naukowych, projekt jest także skierowany do pracowników działów nauki i współpracy z przemysłem uczelni wyższych oraz pracowników centrów transferu technologii wszystkich uczelni wyższych województw dolnośląskiego, opolskiego i lubuskiego.

W projekcie przewidziano wiele szkoleń, które całościowo traktują o procesie komercjalizacji efektów pracy naukowej. Są to m.in. szkolenia z zakresu prawa własności intelektualnej, stanowiącego główny instrument ochrony prawnej nowych technologii (obejmuje ono także regulaminy wykorzystania prawa własności intelektualnej na poszczególnych uczelniach wyższych), szkolenia ukazujące cały wachlarz możliwości finansowania badań i transferu technologii (zaprezentowanie oferty polskich i europejskich programów pomocowych, działalność funduszy *venture capital*, aniołów biznesu, banków, etc), szkolenia dotyczące prowadzenia nowoczesnych badań oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej na podstawie wypracowanych pomysłów i wynalazków (spółki *spin-off/spin-out*). W programie nie brakuje również szkoleń z zakresu działań marketingowych, takich jak rozpoznawanie potrzeb rynku pod kątem innowacyjnych rozwiązań, a także szkoleń z wyceny patentów i technologii.

**Jak pokazują
doświadczenia
krajów zachodnich,
w których mocno pro-
mowano w ostatnich
latach ideę gospodar-
ki opartej na wiedzy,
współpraca uczelni
wyższych z otoczeniem
gospodarczym jest ze
wszech miar korzystna
– uczelnia z jednej
strony może pozyskać
fundusze na swoje
programy badawcze,
z drugiej zaś jest
postrzegana przez
otoczenie gospodarcze
jako dostawca
użytecznych innowacji**

Transfer technologii nie jest zagadnieniem łatwym – zauważono nawet, że zawiera on w sobie pewne sprzeczności; o ile badania naukowe są „zamianą pieniędzy w wiedzę”, komercjalizacja wyników tych badań, jest „zamianą wiedzy na pieniądze”. Dlatego właśnie, aby w pełni zrozumieć mechanizmy nią rządzące, należy poświęcić jej więcej uwagi.^[2] Wiele osób jest także zniechęconych ogromem spraw formalnych, które muszą zostać załatwione podczas całego procesu komercjalizacji. O tym, jak sobie z tym poradzić oraz o korzyściach z tego płynących, przekonają nas osoby, które przetrwały już sobie

ścieżki do sukcesu – obok części teoretycznej, kurs przewiduje również spotkania z naukowcami, którzy z powodzeniem wdrożyli już swój wynalazek.

Jak pokazują doświadczenia krajów zachodnich, w których mocno promowano w ostatnich latach ideę gospodarki opartej na wiedzy, współpraca uczelni wyższych z otoczeniem gospodarczym jest ze wszech miar korzystna – uczelnia z jednej strony może pozyskać fundusze na swoje programy badawcze, z drugiej zaś jest postrzegana przez otoczenie gospodarcze jako dostawca użytecznych innowacji. Sytuacja taka implikuje w konsekwencji zwiększone zainteresowanie młodych ludzi studiowaniem w takiej jednostce, a sami studenci i doktoranci zyskują dostęp do studiowania praktycznych problemów zaczerpniętych bezpośrednio z sektora usług czy produkcji. Środowisko naukowe natomiast, obok wymiernych korzyści majątkowych, ma szansę na zdobycie nowych doświadczeń oraz przyczynienia się do szybszego rozwoju gospodarki oraz poprawy jakości życia.

Więcej informacji na temat realizacji projektu oraz możliwości uczestnictwa można znaleźć na stronie www.wctt.pl w zakładce realizowane projekty/WATT (gdzie znajduje się m.in. szczegółowy plan wszystkich szkoleń) oraz pod numerem telefonu 71/320 43 41.

¹ Cyt. za: L. Kwieciński, J. Sroka, Ocena wdrażania DSI. Sieciowy model instytucji wspierających innowacje. Metodyka wdrażania DSI, Dolnośląskie Centrum Studiów Regionalnych, Wrocław 2006, s. 6

² G. Gromada, Komercjalizacja wyników badań [w:] Wzrost gospodarczy a innowacje. Publikacja po-konferencyjna, WCTT PWr. 2008, s. 29

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Działalność dydaktyczna Akademii Medycznej we Wrocławiu

Podczas konferencji Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Zielonej Góry i Częstochowy, której gospodarzem był JM Rektor Akademii Medycznej prof. dr hab. Ryszard Andrzejak odbyła się prezentacja działalności

dydaktycznej naszej uczelni. JM Rektor AM zaprosił gości do wyremontowanego pałacyku przy ul. Kutnowskiej, dawnego domu studenckiego „Vademecum”, gdzie znajduje się obecnie siedziba Wrocławskiego Medycznego

Parku Naukowo-Technologicznego. Poniżej przedstawiamy prezentację działalności dydaktycznej wrocławskiej AM przygotowaną przez Prorektora ds. Dydaktyki dr hab. Mariusza Zimmera, prof. nadzw.

Mariusz Zimmer

Prezentacja działalności dydaktycznej Akademii Medycznej we Wrocławiu podczas konferencji Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Zielonej Góry i Częstochowy

Akademia Medyczna we Wrocławiu to uczelnia z bogatymi tradycjami i ustalonym wysokim poziomie nauczania. W Akademii Medycznej funkcjonuje 5 wydziałów :

1 – Wydział Lekarski

- **Kierunek lekarski** prowadzący zajęcia na 6-letnich jednolitych studiach magisterskich (lekarz medycyny), w trybach: stacjonarnym, niestacjonarnym, dla obcokrajowców w języku polskim, dla obcokrajowców w języku angielskim.

2 – Wydział Lekarski Kształcenia Podyplomowego, na którym są realizowane zajęcia dydaktyczne w ramach Wydziału Lekarskiego, a głównym celem tego Wydziału jest dydaktyka podyplomowa i realizacja zajęć klinicznych w dydaktyce przeddyplomowej.

3 – Wydział Lekarsko-Stomatologiczny

- **Kierunek dentystyczny** prowadzący zajęcia na 5-letnich jednolitych studiach magisterskich (lekarz dentysta), w trybach: stacjonarnym, niestacjonarnym, dla obcokrajowców w języku polskim, dla obcokrajowców w języku angielskim.

4 – Wydział Farmaceutyczny

- **Kierunek farmaceutyczny**
- **Kierunek analityka medyczna** prowadzący zajęcia na 5,5 i 5-letnich jednolitych studiach magisterskich w trybach: stacjonarnym i niestacjonarnym

5 – Wydział Nauk o Zdrowiu kształcący na kierunkach:

Pielęgniarstwo, prowadząc zajęcia w systemie:

3-letnich studiów stacjonarnych pierwszego stopnia,

stacjonarnych studiów pierwszego stopnia – pomostowych,

niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia – płatnych, pomostowych,

2-letnich studiów stacjonarnych drugiego stopnia,

2-letnich studiów niestacjonarnych drugiego stopnia – płatnych.

Położnictwo, prowadząc zajęcia w systemie:

3-letnich studiów stacjonarnych pierwszego stopnia,

stacjonarnych studiów pierwszego stopnia – pomostowych,

niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia – płatnych, pomostowych,

2-letnich studiów stacjonarnych drugiego stopnia,

2-letnich studiów niestacjonarnych drugiego stopnia – płatnych.

Fizjoterapia, prowadząc zajęcia w systemie:

3-letnich studiów stacjonarnych pierwszego stopnia,

3-letnich studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia – płatnych,

2-letnich studiów stacjonarnych drugiego stopnia,

2-letnich studiów niestacjonarnych drugiego stopnia – płatnych.

Zdrowie publiczne, prowadząc zajęcia w systemie:

3-letnich studiów stacjonarnych pierwszego stopnia,

3-letnich studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia – płatnych,

2-letnich studiów stacjonarnych drugiego stopnia,

2-letnich studiów niestacjonarnych drugiego stopnia – płatnych.

Ratownictwo medyczne, prowadząc zajęcia w systemie:

3-letnich studiów stacjonarnych pierwszego stopnia.

Dietetyka, od przyszłego roku prowadząc zajęcia w systemie:

3-letnich studiów stacjonarnych pierwszego stopnia.

Liczba miejsc dla studentów I roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych jest ściśle ustalana z Ministerstwem Zdrowia, dlatego rywalizacja na najstarsze kierunki Akademii Medycznej jest bardzo duża. Po pierwszych dniach obecnej rekrutacji stwierdzono ponownie ogromne zainteresowanie studiowaniem na naszej Uczelni. Liczba rejestracji była tak duża, że doprowadzała do blokad przepustowości serwerów komputerowych. W pierwszych dniach rekrutacji liczba chętnych na stomatologię wynosiła 15 osób na jedno miejsce, na lekarski 10/miejsce, farmację 12/miejsce. Niestety, limity są sztywne i nie można ich przekraczać.

Wydział Lekarski:

- stacjonarne – 220
- niestacjonarne – 44
- English Division – 50
- obcokrajowcy po polsku – 16

Wydział Lekarsko-Stomatologiczny:

- stacjonarne – 60
- niestacjonarne – 15
- cudzoziemcy – 4
- English Division – 15

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej:

Farmacja

- stacjonarne – 120
- niestacjonarne – 30
- cudzoziemcy – 3

Analityka Medyczna

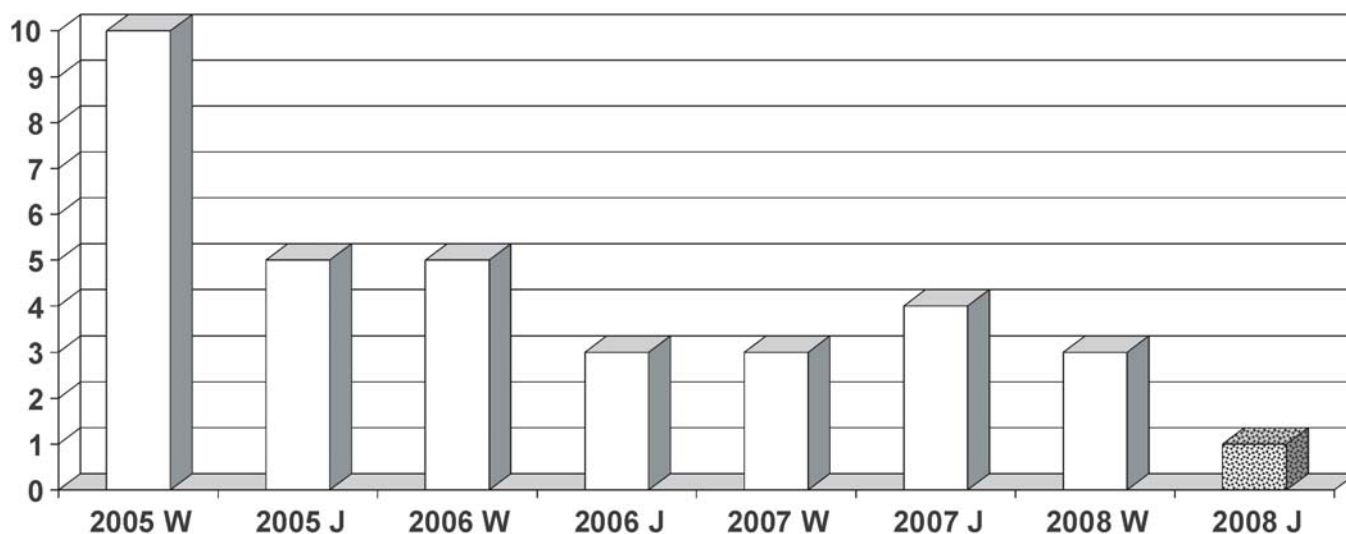
- stacjonarne – 60
- niestacjonarne – 15

Wydział Nauk o Zdrowiu

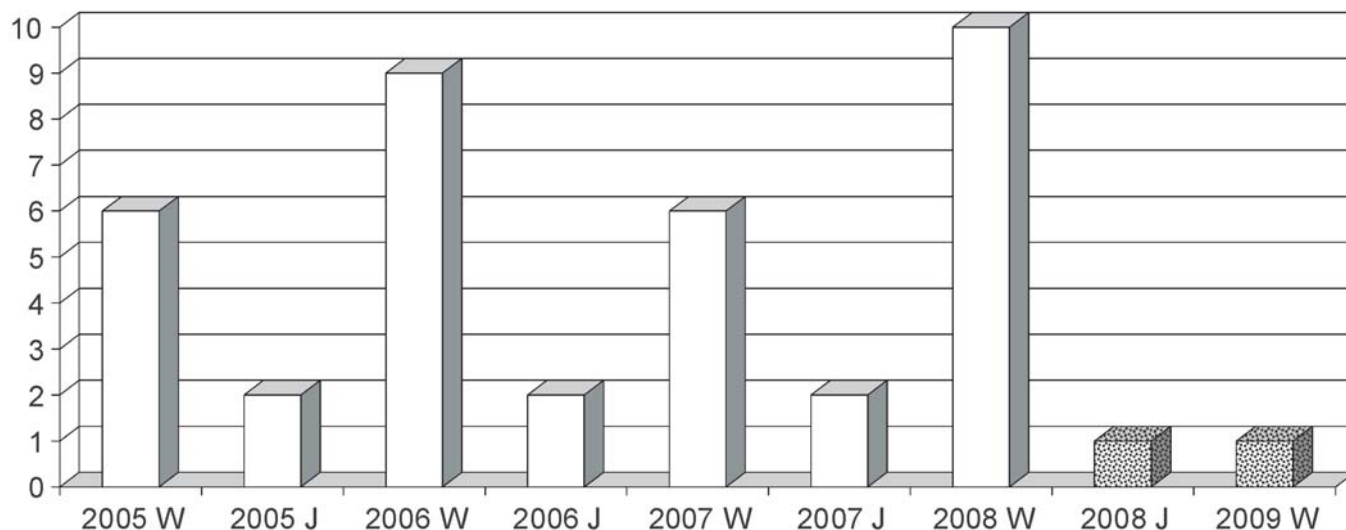
kierunki	studia stacjonarne			studia niestacjonarne	
	I stopnia	I stopnia cudzoziemcy	II stopnia	I stopnia	II stopnia
fizjoterapia	120	2	90	30	60
pielęgniarstwo	100	3	60	–	90
pielęgniarstwo pomostowe	50	–	–	90	–
położnictwo	40	–	30	–	30
położnictwo pomostowe	30	–	–	50	–
ratownictwo medyczne	60	2	–	–	–
dietetyka	60	–	–	–	–
zdrowie publiczne	120	–	50	30	30

Podstawowym celem nauczania, który realizujemy z wielkim zaangażowaniem naszej kadry naukowo-dydaktycznej jest jak najlepsze przygotowanie absolwentów do pracy medycznej. Niewątpliwie najważniejszym w realizacji tego celu jest upracticznianie zajęć, aby nasz absolwent po studiach był najwyższej klasy fachowcem w swojej specjalności. Stworzony został system zgłębiania specyfiki danych specjalności przez możliwość pogłębiania podstawowej wiedzy przez udział w Kołach Naukowych działających przy poszczególnych Klinikach, możliwość studiowania indywidualnym tokiem. Zajęcia kliniczne, wymagające szcze-

gólnego zachowania intymności czy reżimu sanitarnego są prowadzone w mniej liczebnych grupach niż standardowe grupy ćwiczeniowe. Studenci to doceniają i korzystają z tego, wykazując wyjątkowe zainteresowanie zajęciami klinicznymi. Należy podkreślić, że obecna młodzież studiująca medycynę to pokolenie chłonna wiedzę, uczące się dla siebie, znające wartość wiedzy fachowej i dlatego wyjście naprzeciw ich oczekiwaniom procentuje uznaniem i wymiernymi efektami. Tymi wymiernymi efektami są czołowe miejsca jakie od wielu lat zajmuje nasza Uczelnia w egzaminach LEP i LDEP (wykres 1 i 2).

Wykres 1. Miejsca zajmowane przez Akademię Medyczną we Wrocławiu w egzaminie państwowym LEP w poszczególnych latach z uwzględnieniem sesji wiosennej (W) i jesiennej (J)

Wykres 2. Miejsca zajmowane przez Akademię Medyczną we Wrocławiu w egzaminie państwowym LDEP w poszczególnych latach z uwzględnieniem sesji wiosennej (W) i jesiennej (J)

Utrzymywanie się w ostatnich latach Akademii Medycznej na czołowych pozycjach w egzaminach państwowych jest niewątpliwie najbardziej obiektywnym miernikiem naszych działań dydaktycznych.

Utrzymywanie się w ostatnich latach Akademii Medycznej na czołowych pozycjach w egzaminach państwowych jest niewątpliwie najbardziej obiektywnym miernikiem naszych działań dydaktycznych

Niemniej ważnym jednak i cennym osiągnięciem Akademii Medycznej we Wrocławiu jest ostatni sukces i zdobycie tytułu uczelni o największym awansie w rankingu wszystkich uczelni w Polsce, organizowanym przez gazety „Rzeczpospolita” i „Perspektywy” – **AWANS 2009**. Skok z 24 miejsca na 13 wśród wszystkich Uczelni (11 pozycji) w górę oraz z 8 miejsca na 3 wśród uczelni medycznych dał nam najwyższy laur tego rankingu. Kolejny sukces to 3 miejsce w podobnej ogól-

nopolskiej konkurencji w rankingu organizowanym przez Akademickie Centrum Informacyjne, The Times – Polska, onet.pl, RMF Maxxx.

Mówiąc o rozwoju dydaktyki na naszej Uczelni i sukcesach krajowych, należy podkreślić nasze zaangażowanie w umiędzynarodowienie studiowania medycyny i przygotowanie naszych absolwentów do pracy w Europie niekoniecznie przez opuszczanie naszego kraju, ale przez naukę nawiązywania kontaktów międzynarodowych już na studiach.

Ten program działania jest realizowany przez znaczący udział Akademii Medycznej w programie Erasmus/Sokrates. W pierwszym roku istnienia programu w AM we Wrocławiu podpisano 6 umów partnerskich. Obecnie w roku akademickim 2009/2010 posiadamy 40 umów z uniwersytetami w: Niemczech, Włoszech, Hiszpanii, Francji, Szwecji, Holandii, Wielkiej Brytanii, Czechach, Portugalii, Słowacji, Bułgarii, Grecji i na Węgrzech.

Z powodzeniem dążymy do tego, aby wymiana ta była dwustronna. Wzrasta zainteresowanie studiowaniem w naszej uczelni. W 2007/2008 studiowało u nas 23 studentów z uczelni partnerskich, w 2008/2009 przyjęliśmy 20 studentów, a w 2009/2010 planujemy przyjmować 30 studentów z Hiszpanii, Włoch, Portugalii, Czech, Grecji, Węgier i Niemiec.

Kolejnym elementem nowoczesnej dydaktyki i umiędzynarodowienia uczelni to stały rozwój kształcenia obcokrajowców w języku angielskim. Został już opracowany regulamin rekrutacji, w którym podkreśla się element jakości kandydatów. Nie interesuje nas już tylko liczba, co niewątpliwie w pierwszych latach funkcjonowania English Division (ED) było dominujące.

Niemniej ważnym i cennym osiągnięciem Akademii Medycznej we Wrocławiu jest ostatni sukces i zdobycie tytułu uczelni o największym awansie w rankingu wszystkich wyższych uczelni w Polsce

Obecnie, mimo że została podwyższona poprzeczka przyjęć z odrzucaniem ofert z całego świata niespełniających powyższych kryteriów, stopniowo zwiększa się liczba studentów ED. Fakt ten pozwala nam uważać się za uczelnię będącą w kręgu znanych i liczących się uczelni medycznych świata.

Młodzi farmaceuci złożyli przysięgę, a członkowie samorządu aptekarskiego otrzymali dyplomy

Pierwszego września podczas cyklicznego zebrania Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej regionu wrocławskiego wręczono dyplomy uzyskania tytułu specjalisty w specjalności farmacja apteczna i farmacja kliniczna. Dyplomy te wręczał prof. Janusz Pluta, kierownik Studium Szkolenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej, oraz prezes DIA mgr farm. Piotr Bohater. Tym razem dyplomy te zdobyło 28 członków samorządu aptekarskiego. Jak podkreślił prof. Pluta, z każdym cyklem szkolenia przybywa chętnych do uzyskania specjalizacji. To cieszy.

Podczas tej samej uroczystości w poczet członków Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej przyjęto 40 tego-rocznych absolwentów Wydziału Farmaceutycznego, którzy w obecności starszych kolegów aptekarzy złożyli ślubowanie i z rąk prezesa

DIA otrzymali „Prawo wykonywania zawodu farmaceuty”.

Studium Szkolenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej szkolenia specjalizacyjne prowadzi na podstawie certyfikatów wydanych przez Mini-

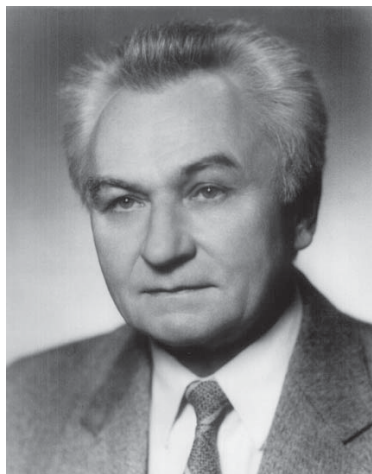
stra Zdrowia. Studium posiada 186 miejsc na specjalizację z farmacji aptecznej i 30 miejsc na specjalizację kliniczną. Od 2004 roku w kursach z zakresu specjalizacji aptecznej wzięło udział 149 osób. W trakcie szkolenia z farmacji aptecznej jest kolejnych 70 osób. W kursach specjalizacyjnych z farmacji klinicznej, które są prowadzone od 2005 roku, uczestniczyło 21 osób. Obecnie program z farmacji klinicznej realizuje 26 osób.

Dotychczas do egzaminu specjalizacyjnego z farmacji aptecznej przystąpiło, i zdało ten egzamin, 47 osób. Z farmacji klinicznej do egzaminu specjalizacyjnego przystąpiły 4 osoby i wszystkie zdały.

W programach z zakresu specjalizacji aptecznej i klinicznej uczestniczyli aptekarze nie tylko z rejonu Wrocławia i Dolnego Śląska ale i z innych części kraju.

6 października podczas inauguracji roku akademickiego 2009/2010 tytuł doktora *honoris causa* otrzymają profesorowie: Zdzisław Brzozowski i Bogdan Łazarkiewicz

Profesor dr hab. Zdzisław Brzozowski urodził się w 1929 r. w Grodnie. Dyplom magistra chemii (1952), a następnie stopnie naukowe doktora nauk przyrodniczych (1961) i doktora habilitowanego nauk chemicznych (1965) uzyskał na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Tytuły naukowe profesora nadzwyczajnego (1973) i zwyczajnego (1983) nadała Profesorowi Rada Państwa. W latach 1952–1961 pracował w Laboratorium Badawczym Starogardzkich Zakładów Farmaceutycznych „Polfa”. Od 1962 r. jest pracownikiem Akademii Medycznej w Gdańsku. Był kierownikiem Katedry Technologii Chemicznej Środków Lecznicznych (1971–1999), pełnił funkcję prorektora (1972–1975) i rektora (1975–1991) tej Uczelni. Był też wieloletnim członkiem trzech komitetów Naukowych PAN (Nauk Chemicznych, Terapii Doświadczalnej i Nauk o Leku), członkiem *New York Academy of Sciences*, członkiem Komitetu Badań Naukowych i Rady Naukowej Fundacji Rozwoju Nauk Farmaceutycznych.

Dorobek naukowy prof. Zdzisława Brzozowskiego obejmuje 295 prac, w tym 55 patentów uzyskanych w 13 krajach świata. Dorobek ten dotyczy doskonalenia metod syntezy i produkcji znanych środków leczniczych, a zwłaszcza metod syntezy ponad 2000 nowych związków organicznych. Oczekiwaną aktywność biologiczną oraz potencjalną przydatność terapeutyczną wyselekcjonowanych preparatów potwierdził, współpracując z kilkudziesięcioma krajowymi i zagranicznymi ośrodkami badań biologicznych, farmakologicznych, toksykologicznych, farmaceutycznych i klinicznych, w tym również z Akademią Medyczną we Wrocławiu. Pozytywną ocenę wszystkich etapów badań przedklinicznych uzyskały preparaty: BF-4 o działaniu przeciwartymicznym oraz BPC-151, SPC-703 i SPC-5002 o działaniu przeciwcukrzycowym. Przydatność terapeutyczną preparatów SPC-703 i SPC-5002 potwierdziły wszystkie wymagane etapy badań klinicznych. Preparat SPC-703 został wprowadzony do produkcji i lecznictwa pod nazwą „Glipolamid”.

Profesor dr hab. Zdzisław Brzozowski jest również twórcą nowych dziedzin chemii i farmakologii – pochodnych 1,1-dioksy-1,4,2-benzoditiazyny i ich przemian w pochodne 2-merkaptobenzenosulfonamidu. Wiele z tych związków w badaniach biologicznych wykazało zależną od struktury dużą aktywność przeciwartymiczną, przeciwnowotworową lub przeciw HIV. Należą do nowej klasy efektywnych inhibitorów integrazy HIV-1.

Profesor dr hab. Zdzisław Brzozowski stworzył w Gdańsku znakomitą szkołę chemii medycznej i wychował liczne grono farmaceutów, w tym 6 doktorów, 5 doktorów habilitowanych, 3 profesorów Akademii Medycznej, jednego profesora tytularnego i obecnego kierownika Katedry i Zakładu Chemii Organicznej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Otrzymał wiele prestiżowych wyróżnień i odznaczeń, w tym: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej i Medal Zasłużonego Nauczyciela, Medal XXV-lecia PAN, Medal imienia Stanisława Binińskiego, tytuł honorowy „Gdańszczanin 1973”, nagrodę wojewody gdańskiego „Za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauki i techniki”, nagrodę Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego i 15 nagród Ministra Zdrowia.

Profesor Zdzisław Brzozowski cieszy się dużym uznaniem i szacunkiem społeczności akademickiej.

Profesor dr hab. Bogdan Łazarkiewicz urodził się 10 października 1929 r. w Mokrzeszy koło Częstochowy. W 1949 r. ukończył Liceum Humanistyczne Państwowego Gimnazjum i Liceum w Ząbkowicach Śląskich, uzyskując świadectwo dojrzałości.

Od 1949 r. studiował na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej, a od 1950 r. na Akademii Medycznej. W 1954 r. uzyskał dyplom lekarza.

Pracę na Akademii Medycznej we Wrocławiu rozpoczął w 1951 r. w Zakładzie Anatomii Opisowej, skąd w 1961 r. został przeniesiony do II Katedry i Kliniki Chirurgii, kierowanej przez prof. dr. hab. Wiktora Brossa.

Od 1954 r. Profesor pracował jednocześnie przez 5 lat na Oddziale Chirurgicznym Szpitala im. L. Rydygiera, a w okresie 1959–1961 r. odbywał 2-letnią służbę wojskową na Oddziale Chirurgicznym 4. Wojskowego Szpitala Okręgowego we Wrocławiu. W 1958 r. uzyskał specjalizację I°, a w 1962 r. II° z zakresu chirurgii ogólnej.

Stopień naukowy doktora medycyny otrzymał w 1964 r. po obronie pracy: *Lepkość krwi w czasie krążenia pozaustrojowego i hipotermii*. W 1972 r. na podstawie dorobku naukowego oraz rozprawy: *Badania doświadczalne nad prowadzeniem krążenia pozaustrojowego głowy w normotermii* uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego. W 1975 r. został mianowany docentem. Rada Państwa uchwałą z dnia 19 czerwca 1981 r. nadała Profesorowi tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1989 r. tytuł naukowy profesora zwyczajnego. Uchwałą Senatu Akademii Rolniczej we Wrocławiu z dnia 22 lutego 2002 r. Profesor otrzymał doktorat *honoris causa* tej uczelni.

W 1968 r. był stypendystą Uniwersytetu w Utrechcie (Holandia), a w 1971 r. Uniwersytetu w Århus (Dania). W latach 1976, 1980 i 1985 przebywał w klinikach chirurgicznych Republiki Federalnej Niemiec w ramach stypendium *Deutscher Akademischer Austauschdienst* w Bochum i Tübingen.

Od 1985 r. Profesor jest stałym członkiem Kolegium Redakcyjnego czasopisma *Coloproctology*, od 1991 r. *Acta Endoscopica Polona* i od 1994 r. *Polskiego Przeglądu Chirurgicznego*.

Profesor Łazarkiewicz od 1987 do 1989 r. był członkiem Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN, a w latach 1996–1998 Komisji Gastroenterologii i Hepatologii Komitetu Patofizjologii Klinicznej Polskiej Akademii Nauk. W latach 1976–1981 był specjalistą wojewódzkim z zakresu chirurgii w Legnicy, a w okresie 1982–1998 specjalistą regionalnym ds. chirurgii ogólnej dla 5 województw (wrocławskiego, opolskiego, legnickiego, wałbrzyskiego, jeleniogórskiego). Od 1999 do 2000 r. był specjalistą regionalnym ds. chirurgii dla województwa dolnośląskiego i w latach 1978–1984 przewodniczącym Zespołu Specjalistów Regionalnych.

Profesor dr hab. Bogdan Łazarkiewicz przez 20 lat (1980–2000) kierował II Katedrą i Kliniką Chirurgii Akademii Medycznej we Wrocławiu.

Jest członkiem zwyczajnym *International College of Surgeons* (1980), *Collegium Internationale Chirurgiae Digestivae* (1985), *Societe Internationale de Chirurgie* (1987), *International Gastro-Surgical Club* (1992), *European Association for Endoscopic Surgery* (1997), Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego (1972), Polskiego Towarzystwa Lekarskiego (1955), Towarzystwa Chirurgów Polskich (1958) i Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii (1987). Profesor Łazarkiewicz otrzymał członkostwo honorowe wielu towarzystw naukowych: *Societas Chirurgica Bohemoslovaca* (1991), Towarzystwa Chirurgów Polskich (1993), Stowarzyszenia Lekarzy Dolnośląskich (1994), Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii (1996), *Deutsche Gesellschaft für Chirurgie* (1998), *International College of Surgeons Poland Section* (1999).

W latach 1978–1980 był sekretarzem Wrocławskiego Oddziału TChP, a w okresie 1993–1997 przewodniczącym Dolnośląskiego Oddziału TChP. Od 1989 do 1991 r. pełnił funkcję prezesa Zarządu Głównego TChP i organizatora 55. Zjazdu Towarzystwa Chirurgów Polskich we Wrocławiu (15–18.09.1991), w którym uczestniczyło 1876 chirurgów, w tym 104 z zagranicy; pod redakcją Profesora ukazał się drukiem 3-tomowy Pamiętnik Zjazdu.

Profesor dr. hab. Bogdan Łazarkiewicz wypromował 4 doktorów habilitowanych (dwoje z nich otrzymało tytuły profesora) oraz 22 doktorów nauk medycznych. Był promotorem 4 i recenzentem 3 doktoratów *honoris causa*, recenzentem 18 wniosków na tytuł profesora, recenzentem 15 habilitacji i 41 doktoratów.

Opublikował jako autor lub współautor ponad 400 prac, 2 książki i 3 skrypty dla studentów. Zorganizował trzecią w Polsce Poradnię dla Chorych ze Stomią dla regionu dolnośląskiego i założył Dolnośląskie Stowarzyszenie Stomijne.

Utworzył i wyposażył nowoczesną Pracownię Endoskopową wykonującą pełny zakres usług diagnostycznych i zabiegowych oraz Oddział Intensywnego Nadzoru Pooperacyjnego.

Był współorganizatorem Międzyklinicznej Pracowni Doświadczalnej.

Profesor dr. hab. Bogdan Łazarkiewicz opracował i wprowadził nowe metody operacyjne, takie jak: wagotomia wysoce wybiórcza, własna modyfikacja zespolenia przełykowo-jelitowego po gastrektomii, operacje przepuklin rozworu przełykowego drogą torakotomii, leczenie ciężkiego rozlanego zapalenia otrzewnej metodą otwartą i zabiegi endoskopowe i laparoskopowe.

Jako konsultant wojewódzki, a następnie przez 17 lat konsultant regionalny dla Dolnego Śląska wizytował 44 oddziały chirurgiczne, konsultując trudne przypadki, które operował w terenie lub w Klinice. Szkolił młodych chirurgów i przeprowadzał egzaminy specjalizacyjne.

Opracował i wydał monografię *Chirurgia na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej* oraz monografię *Prezesa Towarzystwa Chirurgów Polskich 1889–2002*.

W 1981 r. zorganizował i przeprowadził pierwsze demokratyczne, bezpośrednie wybory władz rektorskich Akademii Medycznej we Wrocławiu (pracownicy Uczelni oddawali głosy bezpośrednio).

Przez dwie kadencje (1978–1984) pełnił funkcję prorektora, a w latach 1987–1990 rektora Akademii Medycznej we Wrocławiu.

Profesor dr. hab. Bogdan Łazarkiewicz otrzymał wiele nagród ministerialnych, rektorskich i Towarzystwa Chirurgów Polskich, m.in.: nagrodę naukową I° Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej (1964) „za prace nad krążeniem pozaustrojowym”; nagrodę I° Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej (1980) „za osiągnięcia dydaktyczne i wychowawcze”; nagrodę I° Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej (1990) „za osiągnięcia dydaktyczne”; nagrodę naukową II° Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej (1991) za cykl prac na temat postępów w chirurgii żołądka; nagrody naukowe Zarządu Głównego TChP za publikacje naukowe (1970 i 1976), nagrodę Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni Wrocławia (1990) „za wybitne osiągnięcia naukowe, dydaktyczne oraz działalność na rzecz integracji środowiska naukowego”; nagrodę Ministra Zdrowia (zespołową) za podręcznik dla studentów stomatologii *Zarys chirurgii* (2003).

Profesor Łazarkiewicz został uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi oraz medalami, a wśród nich: Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1999), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1990), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1982), Złotym Krzyżem Zasługi (1975), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1989), Medalem *Academia Medica Wratislaviensis* (1984), Złotą Odznaką Honorową Akademii Medycznej (1976), Odznaką „Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia” (1970), Medalem *Gloria Medicinae* – PTL.

Święto Nauki Wrocławskiej

Jego Eminencja Ksiądz Kardynał
Henryk Gulbinowicz
Arcybiskup Senior

W bieżącym roku Akademia Medyczna we Wrocławiu po raz pierwszy w historii będzie uroczyście obchodzić Święto Nauki Wrocławskiej, ustanowione na dzień 15 listopada w celu uczczenia pierwszego wykładu wygłoszonego w powojennym Wrocławiu w 1945 r. na Uniwersytecie i Politechnice Wrocławskiej przez prof. Ludwika Hirszfelda – pierwszego Dziekana Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu.

Kulminacyjnym punktem obchodów rocznicowych Święta Nauki Wrocławskiej będzie wręczenie honorowego doktoratu Akademii Medycznej dla Jego Eminencji Księdza Henryka Kardynała Gulbinowicza.

Uroczystość odbędzie się w Auli Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego 17 listopada 2009 r. z udziałem m.in. doktorów *honoris causa* naszej Uczelni.

Ryszard Ciesielski

Kategorie informacji niejawnych

W artykule „Informacja – pojęcie i struktura” opublikowanym w *Gazecie Uczelnianej* nr 5 (140) z lutego 2009 roku zamieściłem definicję informacji^[1] oraz wyszczególniłem kategorie informacji^[2], przyjmując jako podstawowe kryterium dostępność do niej. Głębsza charakterystyka po-

szczególnych kategorii wykraczała poza ramy tamtego artykułu. Uznałem więc, że warto powrócić do tematu i poświęcić wybranym kategoriom więcej czasu i uwagi, tym bardziej że ich ranga wciąż wzrasta. Panuje pogląd, że niektóre z nich są nie tylko ważne – potrafią przecież doprowa-

dzić do upadku rządu^[3], ale i wartościowe, cenne z ekonomicznego punktu widzenia – mierzalne mogące zapobiegać, np. bankructwu firm, spółek itp. Oczywiście, jest to duże uproszczenie, ale na głębszą penetrację tych związków i zależności wypada poświęcić osobną publikację.

Dwie pierwsze wymienione wcześniej kategorie informacji, tzn. informacje stanowiące **tajemnicę państwową** oraz **tajemnicę służbową** stały się od jakiegoś czasu ponownie przedmiotem większego zainteresowania. Wszystko, a ściślej mówiąc zdecydowaną większość tego, co dotyczy tych kategorii reguluje akt prawny w randze ustawy z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. 05. nr 196, poz. 1631). Nie oznacza to, że wcześniej brakowało regulacji prawnych i że stosowano w tym obszarze pewną dowolność. Obowiązywała ustawa o tajemnicy państwowej i tajemnicy służbowej. Nie wytrzymała jednak próby czasu. Poza tym w ostatniej dekadzie minionego stulecia, na fali zmian ustrojowych pojawiły się negatywne zjawiska, które w konsekwencji doprowadziły do bagatelizowania rangi informacji niejawnych, kwestionując często nawet sens ich ochrony. W porę jednak dostrzeżono ten błąd, a uwarunkowania towarzyszące wchodzeniu w struktury NATO oraz przystępowaniu do Unii Europejskiej zdecydowanie to potwierdziły. W konsekwencji została przygotowana nowa, przywoływana wyżej, ustawa o ochronie informacji niejawnych. Przygotowywana w dużym pośpiechu, mimo że dość pozytywnie oceniana przez partnerów z NATO i UE, była wielokrotnie weryfikowana. W kwietniu 2005 roku przeszła dość głęboką nowelizację, a tekst jednolity ukazał się w czerwcu tegoż roku. W tym kształcie obowiązuje (z drobnymi korektami) do dziś. Wzrost rangi informacji niejawnych, coraz częściej pojawiające się opinie krytyczne oraz sugestie osób profesjonalnie zajmujących się tymi kategoriami wskazują na pilną potrzebę już nie kolejnej nowelizacji, lecz przygotowania nowej ustawy odpowiadającej aktualnym uwarunkowaniom^[4].

Wróćmy do istoty sprawy, a więc do kategorii informacji, które są określane mianem tajemnicy państwowej i tajemnicy służbowej.

Tajemnicę państwową stanowią informacje, których nieuprawnione ujawnienie może „... spowodować istotne zagrożenie dla podstawowych interesów Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczących porządku publicznego, obronności, bezpieczeństwa, stosunków międzynarodowych lub gospodarczych państwa”.

Czytelnika z Uczelni chcę uspokoić. Ta kategoria informacji nie występuje w Akademii Medycznej we Wrocławiu.

Ustawodawca w załączniku 1 do ustawy o ochronie informacji niejawnych zawarł wykaz rodzajów informacji, które mogą stanowić tajemnicę państwową. Jest to znaczne ułatwienie dla decydentów posiadających stosowne uprawnienia i kwalifikujących (nadających odpowiednią klauzulę tajności) materiały i dokumenty zawierające takie informacje. Często jednak pojawiają się pytania, dlaczego w tytule załącznika zawarto zwrot „...mogą stanowić...”, dlaczego zapis ten nie jest ostry (kategoryczny), np. „...stanowią...”. Wydaje się, że ustawodawca zastosował słuszne podejście. Mogą, ale nie muszą.

Na przykład dane osobowe świadka w sprawie toczącej się przed sądem są jawne, a chronione są między innymi z mocy ustawy o ochronie danych osobowych, ale dane osobowe świadka koronnego w procesie np. mafii paliowej stanowią informację niejawną i muszą być chronione na podstawie zapisów zawartych w ustawie o ochronie informacji niejawnych.

W celu określenia, czy w konkretnym przypadku mamy do czynienia z informacjami stanowiącymi tajemnicę państwową, należy ustalić, czy dana informacja znajduje się w jednej z kategorii zawartych w załączniku 1. Jeżeli tak, to trzeba ocenić, czy jej nieuprawnione ujawnienie może spowodować istotne zagrożenie dla podstawowych interesów RP dotyczących porządku publicznego, obronności, bezpieczeństwa,

stosunków międzynarodowych lub gospodarczych państwa.

Warto zauważyć, że załącznik 1 ma charakter zamknięty, czyli wyczerpująco wylicza rodzaje informacji, mogących stanowić tajemnicę państwową. Należy też zwrócić uwagę na to, że wyodrębniono w nim dwie części. Jedną, to informacje, które mogą być oznaczane klauzulą „ściśle tajne”, drugą oznaczane klauzulą „tajne”. Można więc umownie przyjąć, że są w nim zawarte informacje mogące stanowić tajemnicę państwową zarówno wyższego rzędu („ściśle tajne”), jak i niższego rzędu („tajne”)^[5].

Te, które mogą być oznaczone klauzulą „ściśle tajne” zawarte w punktach 1–29 pierwszej części załącznika 1, dotyczą zagrożeń zewnętrznych dla bezpieczeństwa państwa o charakterze militarnym. Są to: plany i prognozy obronne oraz wynikające z nich decyzje i zadania, centralny program mobilizacji gospodarki, szczegółowe informacje dotyczące organizacji oraz metod i form pracy operacyjnej: ABW, AW, CBA, SKW, SWW oraz byłych UOP i WSI, w tym kierunki pracy operacyjnej i zainteresowań, także informacje niejawne wymieniane przez RP z NATO i UE oraz z innymi organizacjami międzynarodowymi i państwowymi oznaczone klauzulą „TOP SECRET” lub równorzędną, jeżeli wymagają tego umowy międzynarodowe (na zasadzie wzajemności). Część druga załącznika 1 dotyczy informacji, które mogą być oznaczone klauzulą „tajne”. Wyszczególnione w punktach 1–59 dotyczą przygotowania, budowy, zarządzania oraz funkcjonowania systemów i sieci telekomunikacyjnych, teleinformatycznych i pocztowych służących do przekazywania informacji niejawnych, stanowiących tajemnicę państwową, wykorzystywanych przez Siły Zbrojne RP, służby ochrony państwa lub administrację publiczną. Szczegółowe dane dotyczące organizacji, metod i środków do ochrony informacji stanowiących tajemnicę państwo-

wą, których nieuprawnione ujawnienie może spowodować brak ich skuteczności, dokładne informacje o ochronie i zabezpieczeniu obiektów szczególnie ważnych dla naszej gospodarki albo ważnych ze względu na obronność lub bezpieczeństwo państwa, wiadomości dotyczące zabezpieczenia przed podrabianiem i przerabianiem znaków pieniężnych, papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i NBP oraz znaków akcyzy, na etapie ich projektowania i przygotowywania do produkcji z wyłączeniem monet przeznaczonych na cele kolekcjonerskie.

Inaczej jest z drugą z rozpatrywanych kategorii, z informacjami, które mogą stanowić tajemnicę służbową. Ustawodawca określił, że „**tajemnicą służbową jest informacja niejawna niebędąca tajemnicą państwową, uzyskana w związku z czynnościami służbowymi albo wykonywaniem prac zleconych, której nieuprawnione ujawnienie mogłoby narazić na szkodę interes państwa, interes publiczny lub prawnie chroniony interes obywateli albo jednostki organizacyjnej**”^[6]. Nie zamieścił jednak w kolejnym załączniku do ustawy – tak jak w przypadku informacji mogących stanowić tajemnicę państwową – wykazu tych informacji, które mogłyby stanowić tajemnicę służbową. Wykaz taki, na użytek kierowanej przez siebie firmy, ma obowiązek sporządzić kierownik jednostki organizacyjnej, w której są one wytwarzane, przetwarzane i przechowywane. Nawet pobieżna analiza definicji tajemnicy służbowej pozwala sądzić, że jest ona „dość pojemna” i obejmuje bliżej niesprecyzowane narażenie na szkodę interesu publicznego oraz prawnie chronionego interesu obywateli albo jednostki organizacyjnej. Uzasadniony jest także pogląd, że „...wychodzi daleko poza ramy określone przez Konstytucję RP, gdyż w Konstytucji RP nie ma mowy o interesie państwa lub o interesie publicznym”^[7]. Wątpliwości

i zastrzeżenia takie pojawiały się w okresie prac nad nowelizacją cytowanej ustawy. Jednak podczas głosowania, propozycja nowej, wąskiej definicji tajemnicy służbowej nie uzyskała wymaganej, bezwzględnej większości głosów. W konsekwencji w cytowanym wyżej kształcie definicja obowiązuje do dziś.

Wróćmy jednak do informacji stanowiących tajemnicę służbową. Czytelnika z Uczelni chcę poinformować, że ta kategoria w Akademii Medycznej we Wrocławiu występuje, a ustawowy obowiązek opracowania wspomnianego wyżej wykazu takich informacji, nałożony na J.M. Rektora, został spełniony^[8].

Konieczność ochrony tych informacji wynika chociażby z zadań, które należy realizować w ramach przygotowań na potrzeby obronne państwa. Uczelnia wbrew powierzchownym ocenom stanowi określony element w systemie przygotowań obronnych w ramach Działu Administracji Rządowej „Zdrowie”. Chronione muszą być więc plany organizacyjno-mobilizacyjne oraz te informacje, które dotyczą określonych obszarów systemów i sieci teleinformatycznych wykorzystywanych w Uczelni, ochrony i zabezpieczenia ważnych obiektów i urządzeń, dotyczące niektórych procedur, przebiegów i rezultatów badań do czasu ich opublikowania, a także inne, ważne z punktu widzenia należytego funkcjonowania Uczelni. Należy pamiętać o tym, że do kwalifikowania informacji mogących stanowić tajemnicę służbową są upoważnione osoby posiadające stosowne uprawnienia i firmujące materiał lub dokument (zawierający daną informację) własnoręcznym podpisem.

Ochrona informacji niejawnych w każdej instytucji, firmie, zakładzie pracy nie jest celem samym w sobie. Jest ona w gruncie rzeczy podporządkowana zasadniczym interesom tych firm, zakładów czy instytucji, a realizowane w jej ramach przedsięwzięcia powinny

zmierzać do tworzenia najbardziej zadowalających warunków do właściwego i niezakłóconego ich funkcjonowania. Informacje stały się aktywem i jak potwierdzają statystyki stanowią około 70–80% zasobów firmy. Ich utrata zazwyczaj bywa bolesna.

Innymi, ciekawymi kategoriami informacji wymagającymi ochrony są: tajemnica przedsiębiorstwa (przedsiębiorcy) określana często mianem informacji wrażliwych (w danej firmie) oraz dane osobowe.

Te kategorie wymagają jednak oddzielnego omówienia.

Kwalifikowanie informacji, czyli przyznanie tej informacji w sposób wyraźny przewidzianej w ustawie jednej z klauzul tajności stanowi osobny problem i wykracza poza założenia niniejszego opracowania.

¹ Informacja to niematerialne ale przenoszalne dobro zmieniające niepewność.

² Tajemnica państwowa, tajemnica służbowa, tajemnica biznesowa (przedsiębiorstwa, przedsiębiorcy), dane osobowe, informacje neutralne, informacje publiczne.

³ Np. ujawnienie informacji na temat nielegalnego działania administracji amerykańskiej w latach 70., tzw. afery „Watergate”.

⁴ Opinie i oceny zawarte w wystąpieniach na II, III, IV i V Kongresie Ochrony Informacji Niejawnych, Biznesowych i Danych Osobowych.

⁵ Kwalifikowanie informacji, czyli przyznanie tej informacji w sposób wyraźny przewidzianej w ustawie jednej z klauzul tajności stanowi osobny problem i wykracza poza założenia niniejszego opracowania.

⁶ Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie informacji niejawnych (ze zmian), art. 2, ust. 2.

⁷ Hoc S., 2006: Ochrona informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych, Opole.

⁸ Zarządzenie nr 54/XIV R/2007 Rektora Akademii Medycznej we Wrocławiu z dnia 20 czerwca 2007 roku.

W Parku Miniatur Zabytków Dolnego Śląska w Kowarach

Wejście do Parku Miniatur Zabytków Dolnego Śląska

Dolny Śląsk, a zwłaszcza region jeleniogórski, obfituje nie tylko w cuda przyrody, ale również inicjatywy, które pozwoliły połączyć stare z nowym.

Istniejący od 2003 r. w Kowarach, tuż obok Jeleniej Góry, Park Miniatur Zabytków Dolnego Śląska zrodził się z koncepcji Mariana Piaseckiego, który przez ćwierć wieku podróżował po świecie, oglądając różne zabytki i cuda natury. Ostatecznie postanowił wykorzystać zabytki miast dolnośląskich, zamków i pałaców, których nigdzie nie ma tak wiele jak w Kotlinie Jeleniogórskiej. Wiele jego pomysłów oraz talent organizatorski znalazło podatny grunt do realizacji, bowiem specjalistów dostarczyła mu Cieplicka Szkoła Rzemiosł Artystycznych.

Park znajduje się w Kowarach w niemal bajkowym krajobrazie.

Jak pisze Marian Piasecki w Przedmowie do czytelnika (w „Przewodniku po zabytkach Dolnego Śląska w miniaturze, autorstwa Eugeniusza Soińskiego, wyd. Turystyczne Plan Jelenia Góra): „Wyróżnia się spośród innych znanych tego typu obiektów w Europie. Szczycimy się dokładnością odtworzonych szczegółów. Odbывa się to nakładem wytężonej pracy, a koszty stworzenia miniatury wynoszą 20–200 tys. zł. Moi pracownicy i ja przez 8 lat stworzyliśmy miniaturowe miasteczko, złożone z 32 wspaniałych miniatur dolnośląskich zabytków... Oryginały, które znajdują się w regionie są pomniejszone dokładnie 25 razy, a te, które stoją w górach pomniejszyliśmy 50-krotnie... Zimą demontujemy naszą ekspozycję i przechowujemy w hali. Każda wystawiona w parku miniatura jest dokładnie opisana z fotografiami oryginału i naszej rekonstrukcji.”

Trudno nie wspomnieć o opactwie benedyktynów, później cystersów w Krzeszowie z jego najwspanialszym zabytkiem, bazyliką Najświętszej Matki Boskiej Łaskawej z polichromią i kaplicą grobową Piastów Świdnickich. Świątynię ufundowała po bitwie pod Legnicą żona Henryka Pobożnego, Anna, w 1241 r. W XVIII w. zakonnicy zbudowali obecną świątynię i kaplicę grobową. Warto przy okazji podkreślić, że sanktuarium krzeszowskie nosi nazwę *Domus Gratiae Mariae* z cudownym obrazem Matki Bożej Łaskawej Królowej

Bazylika Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie

Sudetów. Podniosłym wydarzeniem było przyozdobienie przez Ojca Świętego Jana Pawła II podczas uroczystej celebry w Legnicy 2 czerwca 1997 r. cudownego wizerunku koronami papieskimi. Kościół w Krzeszowie jako jedyny w obecnych granicach diecezji legnickiej został też podniesiony do godności bazyliki mniejszej.

Krzeszów w swej bogatej historii zapisał się jako szczególne miejsce w Europie Środkowej, otwarte dla pielgrzymów i turystów z całej Europy. Przybywali tu nie tylko Polacy, ale również Niemcy, Czesi, Serbołużyczanie, co zaowocowało do dziś trwałymi śladami ówczesnej kultury.

Spośród pozostałych 31 miniatur pragnę zwrócić uwagę na mniej znane, a godne szczególnej uwagi wybrane obiekty.

Po drodze z Jeleniej Góry do Kowar warto zatrzymać się przy kościele w Mysłakowicach. Jest poświęcony Najświętszemu Sercu Jezusowemu, zbudowany w ostrym klasycystycznym stylu, z zewnątrz jest ozdobiony portalem pompejańskim, darem króla Neapolu, a przez miejscowych był nazywany „kościółem królów pruskich”.

Pałac Wojanów położony w dolinie Bobru zasługuje na wzmiankę. Posiadłość ta należała do bogatego rodu von Zedlitz. Późniejszy właściciel, król Fryderyk Wilhelm III, przepisał pałac córce Luizie. W rodzinie królewskiej pałac pozostawał do 1908 r. Obiekt obecnie wyremontowany i odbudowany, zawiera luksusowe apartamenty, dwukondygnacyjną salę balową z balkonikiem dla orkiestry, winiarnię w podziemiach, basen w dawnej stodołę, salę konferencyjną w byłym spichlerzu, chińską herbaciarnię w parku. Przed parkiem jest bijąca na kilka metrów fontanna, a gdy przestaje działać i nie mąci wody, pałac przegląda się w niej jak w lustrze.

Pałac w Łomnicy, którego historia sięga średniowiecza, jest usytuowany w parku otoczonym przez brzegi rzeki Bóbr. W pałacu odbywa się wiele imprez artystyczno-kulturalnych, kameralne koncerty, a nawet dożynki. Wnętrza pałacu natomiast są wykorzystane na stałą ekspozycję.

Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa w Mysłakowicach (kościół królów pruskich)

Pałac w Wojanowie

Pałac w Łomnicy

Pałac i letnia rezydencja królów pruskich w Mysłakowicach

Dom Gerhardta Hauptmanna w Jagniątkowie

Pałac Dębowy w Karpnikach

Zanim pałac w Mysłakowicach przejął król pruski Fryderyk Wilhelm III na swój dwór i rezydencję, był on znany już od średniowiecza. Dzisiaj obiekt jest wykorzystywany jako siedziba szkoły.

Dom literata i noblisty Gerhardta Hauptmanna, położony w Jagniątkowie, został zbudowany według koncepcji i życzeń właściciela. Hauptmann mieszkał w nim aż do śmierci w 1946 r. Ściany domu są udekorowane literackimi postaciami bohaterów dzieł autora. Do zwiedzania udostępniono 5 sal ekspozycji muzealnej, tj. gabinet pisarza, dawną bibliotekę, salę koncertową, hol.

Na uwagę zasługuje też dębowy pałacyk w Karpnikach, który został zbudowany w 1875 r. przez architektów Hermanna Ende i Wilhelma Böchmanna – twórców wielu berlińskich willi.

Pozostałe obiekty, takie jak liczne zabytki Jeleniej Góry, zamek Chojnik, schroniska górskie, w tym „Pod Śnieżką”, Świątynia Wang, są ogólnie znane.

Na zakończenie muszę przypomnieć, że profesor naszej uczelni, światowej sławy okulista, prof. Witold J. Kapuściński (1910–1988) uprawiał też owocną działalność literacką i filozoficzną. Za postulaty humanizacji medycyny uważał możliwość biernego i czynnego udziału w świecie kultury, kontemplację świata i dzieł sztuki. Prof. Kapuściński oczywiście pisał także, że niepodważalnym i naczelnym obowiązkiem lekarza jest niesienie pomocy cierpiącym, ale aby to miało swe właściwe miejsce, należy połączyć i zharmonizować wiele wartości.

Park Miniatur Zabytków Dolnego Śląska mieści się w Kowarach k. Jeleniej Góry, ul. Zamkowa 9, ok. 100 m w głąb ulicy.

Piśmiennictwo:

1. H. Dziurla, K. Bobowski: Krzeszów uświęcony łaską. Wrocław 1997.
2. W. J. Kapuściński: Człowiek czy humanista w Kosmosie. Kraków 1982.
3. M. Perzyński: Arystokraci i ich niezwykle zamki, dwory i pałace na Dolnym Śląsku. Wrocław 1908.
4. E. E. Soiński: Przewodnik po zabytkach Dolnego Śląska w miniaturze. Jelenia Góra 2008.

Tenisiści na pierwszym planie – Turniej Deblowy o Puchar Rektora

Rozpoczęcie Turnieju

Tenisowy rok 2009 – jak dotychczas obfitował w ciekawe wydarzenia. Roger Federer wreszcie wygrał Roland Garros, a następnie tenisową mekkę – Wimbledon (gdzie po 132 latach na korcie Centralnym pojawił się dach!), a we Wrocławiu 11 lipca 2009 rozegrano I Turniej Deblowy Tenisa Ziemnego o Puchar Rektora Pracowników Naukowych Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich. Choć zmienna pogoda (deszczowa) wpisała się w klimat ostatnich dni czerwca i początku lipca, uczestnikom I Turnieju Deblowego dopisało szczęście – o 10 rano w sobotę 11 lipca zaświeciło słońce!

Oficjalnego rozpoczęcia imprezy – na korcie nr 1 – dokonał Prorektor ds. Dydaktyki – dr hab. Mariusz Zimmer, prof. nadzw. Do boju o Puchary stanęli przedstawiciele czterech wydziałów Akademii! Po komisijnym losowaniu par – zostały utworzone dwie grupy: A i B. Mecze

Zwycięzcy Turnieju

w grupach rozgrywano do 9 wygranych gemów – w przypadku remisu 8:8 super tiebreak do 10. Mecze były bardzo zawzięte – należy podkreślić, że nikt nie oddał gema bez walki!

Po zakończeniu fazy grupowej – Proroktor ds. Nauki – prof. dr hab. Marek Ziętek przeprowadził losowanie nagrody Niespodzianki, którą to miał szczęście otrzymać dr n. med. Paweł Bohater. Jednocześnie uczestnicy mogli pokrzepić się smakołykami serwowanymi z grilla. Przystąpiono następnie do rozgrywek finałowych (pierwsze pary z drugimi z grup). Mecze były grane do jednego seta (przy stanie 6:6 – tiebreak). Padły następujące wyniki Milewicz/Pozowski vs Mozrzyk/Makadłk; 6:0. Liebhardt/Mikulewicz vs Makadłk/Pawłowski 6:3.

W finale Turnieju zmierzyli się Milewicz/Pozowski i Liebhardt/Mikulewicz. Mecz zakończył się zwycięstwem pary Liebhardt/Mikulewicz 6:2.

W meczu o trzecie miejsce grali Makadłk/Pawłowski vs Mozrzyk/Makadłk. Mecz zakończył się zwycięstwem pary Makadłk/Pawłowski 6:1.

Stworzenie wspaniałej atmosfery podczas Turnieju przez jego uczestników daje nadzieję, że wszyscy będziemy chcieli spotkać się za rok – w tym bądź powiększonym składzie – w czasie gdy backhand lub forehand są ważniejsze niż sprawy zawodowe, naukowe i dydaktyczne, które nas otaczają przez cały rok.

	Bohater/ Ziętek	Makadłk/ Pawłowski	Basiak/ Konopka	Milewicz/ Pozowski	Miejsce
Bohater/ Ziętek		2/9	4/9	0/9	IV
Makadłk/ Pawłowski	9/2		9/7	8/9 (7/10)	II
Basiak/ Konopka	9/4	7/9		7/9	III
Milewicz/ Pozowski	9/0	9/8 (10/7)	9/7		I

Mecze grupowe – Grupa A

	Mozrzyk/ Napadłk	Liebhardt/ Mikulewicz	Kornafel/ Wójtowicz	Miejsce
Mozrzyk/ Napadłk		0/9	9/1	II
Liebhardt/ Mikulewicz	9/0		9/1	I
Kornafel/ Wójtowicz	1/9	1/9		III

Mecze grupowe – Grupa B

Milewicz/Pozowski

Milewicz/Pozowski	
Mozrzyk/Makadłk	6/0
Makadłk/Pawłowski	
Liebhardt/Mikulewicz	6/2
Liebhardt/Mikulewicz	6/3

Gra o I miejsce

Mozrzyk/Makadłk	
Makadłk/Pawłowski	6/1

Gra o III miejsce

Zakończenie – do następnego roku!.

Bogdan Łazarkiewicz

Prof. dr hab. dr h.c. mult. Waldemar Kozuszek (1930-2009)

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci prof. dr hab. dr h.c. mult. Waldemara Kozuscha. Zmarł nagle 10 sierpnia 2009 r. w Niemczech, gdzie mieszkał i pracował od 1970 roku. Z Polski wyjechał, jak sam pisał, „z przyczyn politycznych”.

20 sierpnia 2009 r. pożegnaliśmy go na cmentarzu parafialnym św. Wawrzyńca we Wrocławiu, zgodnie z jego wcześniejszym życzeniem. Mszę żałobną i ceremonię pogrzebową poprowadził JE ks. biskup Ignacy Dec.

Prof. Waldemar Kozuszek urodził się 10 maja 1930 r. w Gliwicach w rodzinie górniczej. Ojciec Jego był sztygarem, uczestnikiem powstań śląskich. Dyplom lekarza otrzymał w 1954 r. na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu. Pracę zawodową rozpoczął na Oddziale Chirurgicznym Miejskiego Szpitala im. Rafała Czerwiakowskiego we Wrocławiu pod kierunkiem dr. med. Eugeniusza Mierczyńskiego.

W 1957 r. uzyskał specjalizację I, a w 1961 r. II stopnia z zakresu chirurgii ogólnej i jako zastępca ordynatora oddziału pracował do czerwca 1966 r. Przez następne 4 lata do 30 czerwca 1970 r. był zatrudniony w Klinice Nefrologicznej Akademii Medycznej we Wrocławiu, kierowanej przez prof. Zdzisława Wiktora. Należał do zespołu nefrologiczno-chirurgicznego przygotowującego się do pierwszego przeszczepu nerki w Polsce. Był również uczestnikiem pierwszego w Polsce przeszczepienia

nerki od żywego dawcy wykonanego 31 marca 1966 r. przez prof. W. Brossa. Od 1975 do 1996 r., do

czasu przejścia na emeryturę był dyrektorem Kliniki Chirurgicznej Uniwersytetu w Bochum.

W 1964 r. na podstawie rozprawy *Jan Benedykt Solfa – lekarz polskiego Odrodzenia* uzyskał w Akademii Medycznej we Wrocławiu stopień naukowy doktora medycyny.

Dorobek naukowy i praca habilitacyjna *Konserwacja nerki i drenaż limfy, a przeżycie psów po przeszczepieniu nerki* było podstawą do otrzymania w 1970 r. stopnia naukowego doktora habilitowanego w Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. W 1971 r. na Wydziale Medycznym Uniwersytetu w Bonn otrzymał *veniam legendi* z zakresu chirurgii i nominację na docenta. Na Wydziale Medycznym Uniwersytetu w Bochum w 1975 r. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1978 r. profesora zwyczajnego.

Prof. Waldemar Kozuszek pozostawił bogaty i wartościowy dorobek naukowy obejmujący ponad 400 prac opublikowanych w wielu językach. Pod jego redakcją ukazało się wiele książek. Poza chirurgią, drugą pasją prof. Waldemara Kozuschka była historia medycyny. Wartościowe dzieła historyczne ukazywały się w języku polskim bądź niemieckim, a niektóre w obu tych językach, że wspomnę tu: *Jan Mikulicz-Radecki współtwórca nowoczesnej chirurgii – Johan von Mikulicz-Radecki Mitbegründer der modern Chirurgie* (Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego 2003 i wyd. II 2005), czy *Rozwój anatomii patologicznej na Uniwersytecie Wrocławskim oraz Akademii Medycznej we Wrocławiu wraz z zarysem historycznym przedmiotu – Die Entwicklung der Pathologischen Anatomie der Universitt Breslau sowie ein Rückblick in der Geschichte des Fackes* (Wyd. Uniwersytet Wrocławski 2007). Wymienić trzeba również dzieło biograficzne *Ludwik Hirschfeld (1884-1954) – rys życia i działalność naukowa* (wyd. Uniwersytet Wrocławski 2005).

W kierowanej przez Niego klinice dziesięciu chirurgów uzyskało habilitację, siedmiu otrzymało tytuły naukowe profesora, był promotorem 60 doktoratów. Prof. Waldemar Kozuszek był wszechstronnie

wykształconym chirurgiem. Jego główne zainteresowania naukowe dotyczyły chirurgii żołądka, wątroby, trzustki i nerek oraz szeroko pojętej transplantologii. Problemy związane z przeszczepianiem narządów obserwował, uczestnicząc w pierwszych przeszczepach nerek w klinice prof. W. Brossa. Dalsze doświadczenie w transplantologii zdobywał już w Niemieckiej Republice Federalnej w Klinice Chirurgicznej Uniwersytetu w Bonn pod kierownictwem prof. A. Güttemanna. W 1993 r. w kierowanej przez siebie Klinice Chirurgicznej w Bochum zorganizował ośrodek transplantacji narządów, w którym w ciągu trzech lat, do czasu przejścia na emeryturę, przeszczepiono ponad 100 nerek, dwie wątroby i 50 kombinowanych przeszczepów nerki wraz z trzustką.

Na uwagę zasługuje jego postawa i stosunek do kraju, z którego wyjechał w 1970 r. Już w pierwszych latach opiekował się kolegami chirurgami z Polski przebywającymi w RFN w ramach stypendium DAAD. W miarę upływu czasu i poprawy stosunków polsko-niemieckich bardzo mocno angażował się w organizację i współpracę chirurgiczno-naukową. W 1991 r. został pełnomocnikiem Uniwersytetu w Bochum do spraw współpracy z Akademią Medyczną we Wrocławiu. Z jego inicjatywy powstał triumwirat medyczny między Uniwersytetami w Bochum, Strasburgu i Akademią Medyczną we Wrocławiu. Podpisane umowy dotyczyły wymiany studentów i pracowników naukowych. W wyniku współpracy naukowej z II Kliniką Chirurgii (prof. B. Łazarkiewicz), Kliniką Weterynarii (prof. R. Badura) i Kliniką Chirurgiczną w Bochum (prof. W. Kozuszek) powstało wiele publikacji naukowych, dwie habilitacje (jedna polska i jedna niemiecka) i kilka doktoratów. Prof. W. Kozuszek był od 2002 r. również pełnomocnikiem Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego do polsko-niemieckiej współpracy naukowej. Wykazywał dużą

aktywność w Polsko-Niemieckim Towarzystwie Uniwersytetu Wrocławskiego, którego był współzałożycielem (2001 r.) i sekretarzem Zarządu.

Trzy wyższe uczelnie nadały mu najwyższą godność akademicką: w 1991 r. doktorat *honoris causa* Uniwersytetu w Niż (Jugosławia), w 1995 r. doktorat *honoris causa* Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu i w 2008 r. doktorat *honoris causa* Uniwersytetu Wrocławskiego.

Był aktywnym członkiem Towarzystwa Chirurgów Polskich, członkiem komitetu redakcyjnego *Polskiego Przeglądu Chirurgicznego*, gdzie publikował prace naukowe i pisał komentarze. Posiadał członkostwa honorowe: Towarzystwa Chirurgów Polskich, L'Academie de Chirurgie de France, Polskiego Towarzystwa Gastroenterologicznego, Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji oraz Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego.

Prof. Waldemar Kozuszek otrzymał wiele nagród, medali i odznaczeń, a wśród nich nadany mu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, medal *Academia Medica Wratislaviensis Polona* i inne.

Prof. dr hab. dr. h.c. mult. Waldemar Kozuszek był mocno związany z Wrocławiem, w którym ostatnio przebywał częściej niż w Bochum. Brał czynny udział w posiedzeniach naukowych Dolnośląskiego Oddziału TChP, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji. Uczestniczył w uroczystościach uczelnianych wyższych uczelni Wrocławia. Środowisko akademickie, a przede wszystkim chirurdzy z głębokim żalem przyjęli wiadomość o nagłej śmierci prof. Waldemara Kozuschka. Odszedł człowiek wielkiej nauki, wspaniały chirurg, znawca historii medycyny, życzliwy ludziom, a przede wszystkim kolega i przyjaciel.

70-lecie kapitulacji Lwowa (fragmenty z zachowanego uczniowskiego pamiątnika, 22 września 1939 r.)

„W mieście ruch panował nie-
zwykły. Ludzie wyglądali ze schro-
nów, aby po tylu dniach zaczerpnąć
wreszcie świeżego powietrza. Na
ulicach pełno wojska, które czeka
na rozkazy. Wszystkim jednak już
stało się jasne, że bliska jest kapi-
tulacja Lwowa. W komendanturze
miasta odbywa się gorączkowa
narada. Ostatecznie Lwów został
poddany bolszewikom. Wojsko ma
złożyć broń obok ratusza, policja w
swojej komendzie przy ul. Leona
Sapiehy 1. I serce się kraje czło-
wiekowi na widok tylu karabinów,
które zostały często kupione z na-
szych groszowych składek, a teraz
całkiem lekko przechodzą w ręce
wroga.

Wielu oddaje broń z niechęcią,
rozstają się z karabinem, jak z ro-
dzonym dzieckiem. Część żołnie-
rzy idzie z protestem pod DOK
(Dowództwo Okręgu Korpusu).
Chcemy bronić Lwowa, mówią
przedstawiciele delegacji. Po pew-
nym czasie zjawia się na balkonie
dowódca okręgu gen. Langner
tłumacząc żołnierzom, że obrona
miasta była niemożliwa, gdyż zo-
stało ono zagrożone przez dwóch
wrogów Niemca i Bolszewika –
obrona więc na nic by się nie przy-
dała. Oddajcie więc broń, tak jak
wam przykazano – mówi generał.
Z rozkazu więc zapanowawszy nad
sobą składają oni broń – z rozpa-
czą w sercu przysięgając w duszy,
że honoru żołnierza polskiego ni-
czym nie splamią.

Po drodze zaś wielu żołnierzy
rzuciło po prostu broń, nie chcąc
już wysłuchać ostatniego rozkazu,

inni zupełnie nie słyszeli rozka-
zu i dopiero na wieść, że wojska
sowieckie są w mieście porzucili
broń. I tak pod każdym prawie do-
mem leżała ładownica, maska lub
karabin. O hańbo, „Leopolis sem-
per Fidelis” – wiele krwi musi być
przelane, aby Lwów mógł ponow-
nie to miano odzyskać. Byli i tacy
co odrzuciwszy i podeptawszy
orzęłka przypinali sobie czerw-
ną przepaskę, aby jako komuniści
wyjść na przywitanie Czerwonej
Armii. I takich, niestety, mieliśmy
żołnierzy. My zaś mieszkańcy Lwo-
wa – zbiorowy żołnierz, chcieliśmy
bronić Lwowa, po naszych trupach
niech by wróg przejechał. Chcieli-
śmy bronić Lwowa. Chciały dzieci,
kobiety, chciała większość wojska.
Obrona Lwowa powinna być wielką
manifestacją wobec historii. Lwów

Herb Lwowa

w 600-letnią rocznicę powrotu
do Polski, powinien swą polskość
krwią zamanifestować...”

To były słowa ucznia pisane na
gorąco.

Warto przytoczyć, co jest na-
pisane na ten temat w *Kronice
2350 dni wojny i okupacji Lwo-
wa 1 IX 1939–5 II 1946* (pod red.
G. Mazura, J. Skwary i J. Węgier-
skiego, Katowice 2007): „Generał
Langner podpisał akt kapitulacji
22 IX 1939 r. o godz. 8,00 rano.
Tego dnia oddziały sowieckiej
6 Armii weszły do Lwowa. Umo-
wa kapitulacyjna przewidywała
zapewnienie wolności żołnierzom
i oficerom lwowskiego garnizonu,
co nie zostało przez stronę sowiec-
ką dotrzymane, a wielu oficerów
zginęło zamordowanych w miej-
scach kaźni NKWD.”

Pracownicy Akademii Medycznej we Wrocławiu – uczestnicy Powstania Warszawskiego

W bieżącym roku przypadła 65 rocznica Powstania Warszawskiego. Dla przypomnienia i aby ocalić od zapomnienia godne jest podanie nazwisk Powstańców, którzy po wojnie byli pracownikami naszej Akademii Medycznej. W ciężkich czasach spełnili oni obowiązek patriotyczny i zawodowy.

W Powstaniu brało udział 483 lekarzy i medyków, w tym 12 naszych pracowników:

prof. Antoni Aroński – kierownik Zakładu Anestezjologii,

prof. Henryk Beck – kierownik Kliniki Ginekologicznej,

prof. Stanisław Iwankiewicz – Rektor, kierownik Kliniki Otolaryngologicznej,

prof. Witold Kapuściński – kierownik Kliniki Okulistycznej,

prof. Wacław Kornaszewski – Klinika Chorób Wewnętrznych,

dr Wanda Krysiewicz – Klinika Pediatrii,

prof. Henryk Mierzecki – kierownik Kliniki Dermatologicznej,

prof. Florian Nowacki – kierownik Kliniki Urologicznej,

prof. Tadeusz Nowakowski – kierownik Kliniki Pediatricznej,

prof. Zenon Olszewski – kierownik Zakładu Farmacji Stosowanej,

prof. Adam Pacyński – kierownik Zakładu Higieny,

prof. Lesław Węgrzynowski – kierownik Kliniki Gruźlicy Płuc.

Uczestnikiem Powstania był także profesor Stefan Wesołowski doktor *honoris causa* naszej Uczelni, profesor Akademii Medycznej w Warszawie.

Syrenka powstańcza

Działania bojowe Powstania Warszawskiego ustały 2 października 1944 r. Szef sanitarny Komendy Głównej AK płk dr Leon Strehl wydał rozkazy organizacyjne dla szpitali, które zostały zmuszone do opuszczenia Warszawy, podobnie jak cała ludność stolicy.

Część rannych i chorych została ewakuowana przez Polski Czerwony Krzyż do najbliższych szpitali w okolicy Warszawy, a do obozów jenieckich na terenie Niemiec skierowano trzy transporty.

Pierwszy – około trzystu rannych i chorych – znalazły się w Altengrabow koło Magdeburga. Jego kierownikiem był mjr dr Szczepan Wacek.

Drugi – ok. dwustu pięćdziesięciu rannych i chorych – skierowano do Zeithain. Kierownikiem transportu był por. dr Stanisław Bayer. W Łodzi transport przejęło

gestapo i skierowało go do obozu koncentracyjnego w Radogoszczy (pod Łodzią). Po trzech dniach usilnych starań dr. Bayera, u władz sanitarnych Wehrmachtu, transport wyruszył do Zeithain.

I wreszcie trzecia grupa – ok. siedmuset rannych i chorych – szczęśliwie dotarła 11 października 1944 r. do miejsca przeznaczenia, do Stalagu IV B Mühlberg w Zeithain koło Drezna. Transportem kierował płk dr Leon Strehl, a zastępował go ppłk dr Tadeusz Bętkowski.

W szpitalu przebywało łącznie 1572 jeńców internowanych (rodziny lekarskie) – 862 mężczyzn i 710 kobiet (wg głównej księgi chorych w szpitalu leczono 1029 rannych i chorych (772 mężczyzn i 257 kobiet). Pracowało w nim 58 lekarzy wszystkich specjalności, 5 lekarzy stomatologów, 5 magistrów farmacji, 58 pielęgniarek dyplomowanych, 110 sanitariuszek i 10 studentów medycyny oraz 60 pracowników administracyjnych: kuchnia, pralnia, warsztaty naprawcze itp.

Pracownikami Polskiego Szpitala Wojskowego w Zeithain (Stalag IV B Mühlberg-Reserve Lazarett Zeithain) byli lekarze: Florian Nowacki i Adam Pacyński oraz medycy: Antoni Aroński, Stanisław Iwankiewicz i Wanda Krysiewicz.

* Prof. dr hab. Stanisław Iwankiewicz jest autorem książki „Polski Szpital Wojskowy w Zeithain”. Obecnie jest przygotowywane II wydanie.

ŚLĄSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY W KATOWICACH
40-055 Katowice, ul. Poniatowskiego 15
Rektor: prof. dr hab. Ewa MAŁECKA-TENDERA
tel. (032) 208 35 55, fax 208 35 61
e-mail: rektor@sum.edu.pl

UNIWERSYTET MEDYCZNY W BIAŁYMSTOKU
15-089 Białystok, ul. Kiłińskiego 1
Rektor: prof. dr hab. Jacek NIKLIŃSKI
tel. (085) 748 54 03, fax 748 54 16
e-mail: rektor@umwb.edu.pl

**UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU**
Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
85-067 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 13-15
Prorektor ds. Collegium Medicum
prof. dr hab. Małgorzata TAFIL-KLAWE
tel. (052) 585 33 80, fax 585 33 84
e-mail: prorektor@cm.umk.pl

GDAŃSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
80-210 Gdańsk, ul. M. Skłodowskiej-Curie 3a
Rektor: prof. dr hab. Janusz MORYŚ
tel. (058) 349 12 09, fax 520 40 38
e-mail: rektor@amg.gda.pl

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
Collegium Medicum w Krakowie
31-008 Kraków, ul. Św. Anny 12
Prorektor ds. Collegium Medicum:
prof. dr hab. Wojciech NOWAK
tel. (012) 422 69 22, fax 422 25 78
e-mail: prorektor@cm-uj.krakow.pl

UNIWERSYTET MEDYCZNY W LUBLINIE
20-059 Lublin Al. Racławickie 1
Rektor: prof. dr hab. Andrzej KSIĄŻEK
tel. (081) 528 88 66, fax 528 89 33
e-mail: biuro.rektora@umlub.pl

UNIWERSYTET MEDYCZNY W ŁODZI
90-419 Łódź Al. Kościuszki 4
Rektor: prof. dr hab. Paweł GÓRSKI
tel. (042) 632 21 13, fax 630 07 07
e-mail: rektor@rkt.umed.lodz.pl

**UNIWERSYTET MEDYCZNY
IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU**
61-701 Poznań, ul. Fredry 10
Rektor: prof. dr hab. Jacek WYSOCKI
tel. (061) 854 62 28, fax 852 04 55
e-mail: rektor@ump.edu.pl

POMORSKA AKADEMIA MEDYCZNA W SZCZECINIE
70-204 Szczecin, ul. Rybacka 1
Rektor: prof. dr hab. Przemysław NOWACKI
tel. (091) 480 08 01, fax 480 07 05
e-mail: rektor@sci.pam.szczecin.pl

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
02-091 Warszawa, ul. Zwirki i Wigury 61
Rektor: prof. dr hab. Marek KRAWCZYK
tel. (022) 572 01 01, fax 572 01 61
e-mail: rektor@wum.edu.pl

AKADEMIA MEDYCZNA IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH
50-367 Wrocław, ul. L. Pasteura 1
Rektor: prof. dr hab. Ryszard ANDRZEJAK
tel. (071) 784 16 87, fax 784 01 09
e-mail: rektor@am.wroc.pl

**CENTRUM MEDYCZNE KSZTAŁCENIA
PODYPLOMOWEGO W WARSZAWIE**
01-813 Warszawa, ul. Marymoncka 99/103
Dyrektor:
dr hab. Joanna JĘDRZEJCZAK, prof. nadzw. w CMKP
tel. (022) 569 37 06, fax 569 37 07
e-mail: dyrektor@cmkp.edu.pl

KONFERENCJA REKTORÓW AKADEMICKICH UCZELNI MEDYCZNYCH PRZEWODNICZĄCA

prof. dr hab. Ewa MAŁECKA-TENDERA
40-055 Katowice, ul. Poniatowskiego 15,
tel. (032) 208 35 55, fax 208 35 61.
e-mail: rektor@sum.edu.pl

Katowice, 18.08.2009 r.

AGS/ 0723/2/3/34/09

**Szanowni Państwo
Członkowie KRAUM,**

Szanowni Państwo,

W nawiązaniu do korespondencji z dnia 17.07.2009 r., znak AGS/0723/2/2/41/09 w załączeniu przesyłam kserokopię pisma z dnia 06.08.2009 (znak KZP-0173-12/2009) Pana Stanisława Falskiego Wicedyrektora Departamentu Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia w Najwyższej Izbie Kontroli będącego odpowiedzią na moje pismo z dnia 17.07.2009 r. (znak AGS/0723/2/3/30/09) do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli o udzielenie informacji dotyczącej realizacji przez Ministra Zdrowia wniosku pokontrolnego nr 1, zawartego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 27 kwietnia 2009 r. (znak: KZP-410-03-01/2009).

Jednocześnie informuję, że w związku z otrzymaną korespondencją ponownie wystąpię w przedmiotowej sprawie do Ministra Zdrowia. Zwrócę się również do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli o weryfikację podejmowanych przez Ministerstwo Zdrowia działań w zakresie realizacji zaleceń NIK.

Przewodnicząca KRAUM

prof. dr hab. Ewa MałECKA-Tendera

Warszawa, dnia 6 sierpnia 2009r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy, Spraw
Socjalnych i Zdrowia**

KPZ - 0173 - 12/2009

**Pani
Prof. dr hab. Ewa Malecka – Tendera
Przewodnicząca Konferencji Rektorów
Akademicznych Uczelni Medycznych**

Szanowna Pani Profesor

W związku z Pani pismem o udzielenie informacji dotyczącej realizacji przez Ministra Zdrowia wniosku pokontrolnego nr 1, zawartego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 27 kwietnia 2009 r. (znak: KPZ - 410 - 03 - 01/2009), informuję, iż pismem z dnia 10 czerwca 2009 r. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Cezary Rzemek, działając z upoważnienia Ministra Zdrowia, przedstawił informację o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych. W odniesieniu do wniosku nr 1 Minister podał, co następuje:

W odniesieniu do powyższego wniosku uprzejmie informuję, że w związku z tym, że Ministerstwo Finansów nie uruchomiło w grudniu 2008 r. środków finansowych do wysokości planu, na koniec roku pozostały nieuregulowane zobowiązania wobec jednostek podległych i innych podmiotów. Mając na uwadze sytuację budżetu państwa, Ministerstwo Zdrowia podjęło działania w celu sfinansowania części zobowiązań ze środków ujętych w ustawie budżetowej na rok 2009 dla części 46 – Zdrowie, kosztem częściowego ograniczenia realizowanych zadań. Jednakże, z uwagi na brak możliwości pokrycia większości tych zaległości, wystąpiono do Ministra Finansów o zwiększenie środków w budżecie państwa w części – 46 Zdrowie celem uregulowania zobowiązań wymagalnych, wynikających z zawartych umów lub zatwierdzonych dotacji, które nie znajdują pokrycia w planie wydatków części 46 – Zdrowie na 2009 r. Minister Finansów poinformował jednak, że nieuregulowane płatności w 2008 r. należy sfinansować ze środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2009 dla części 46 – Zdrowie. Jednocześnie podjęte zostały działania celem uruchomienia dodatkowych środków dla uczelni medycznych, z tytułu nie przekazania dotacji na działalność dydaktyczną uczelni do wysokości zatwierdzonych planem dotacji na 2008 r., z rezerwy celowej ujętej w kwocie 427.900 tys. zł w ustawie budżetowej na 2009 r. w poz. 42 - Dofinansowanie zadań szkolnictwa wyższego. W efekcie dokonanych uzgodnień przyznana została z tej rezerwy kwota w wysokości 58.510 tys. zł decyzją Ministra Finansów z dnia 30 marca 2009 r. Niezależnie od tego, kierowane są wystąpienia zarówno do Ministerstwa Finansów, jak i do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów o pomoc w rozwiązaniu problemu braku środków w budżecie państwa w części 46 – Zdrowie, na realizację najistotniejszych i najpilniejszych zadań. Planowane są również prace w kierunku dalszych, możliwych do wprowadzenia, okresowych przesunięć środków, w ramach posiadanego budżetu, przy zminimalizowaniu negatywnych skutków ograniczeń realizacji niektórych zadań.”

Z poważaniem

**DYREKTOR DEPARTAMENTU
Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia
z up.**
Stanisław Falski
WICEDYREKTOR

Katedra i Zakład Higieny
Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich
we Wrocławiu
ul. Mikulicza-Radeckiego 7
50-345 Wrocław
tel. 071-784-15-01
tel. 071- 784-15-08, fax 071-784-15-03
<http://www.am.wroc.pl/content/view/382/32/>

Kierownik: prof. dr hab. Krystyna Pawlas

Wrocław 21.08.2009

J.M.
PROF. DR HAB.N.MED. RYSZARD ANDRZEJAK
Rektor
Akademii Medycznej we Wrocławiu

Wielce Szanowny Panie Rektorze,

niniejszym pismem przekazuję Jego Magnificencji sprawozdanie z tegorocznej edycji naszych aktywności w ramach Baltic University Programme.

W roku akademickim 2008/2009 w Katedrze i Zakładzie Higieny Akademii Medycznej we Wrocławiu przeprowadzono kurs pt.: *The Baltic Sea Environment*. Kurs przeprowadzono według zaleceń zapisanych w "Extended Syllabus and comments for the courses Environmental Science for the Baltic Sea Region and The Baltic Sea Environment" w wymiarze 40 godzin i punktacją: 7.5 punkta ECTS.

Kurs prowadzili następujący Wykładowcy:

1. prof. dr hab. Krystyna Pawlas – Katedra i Zakład Higieny – kierownik kursu
2. dr Iwona Markiewicz-Górka - Katedra i Zakład Higieny
3. dr Magdalena Sokołowska- Katedra i Zakład Higieny
4. lek. Marcin Zawadzki - Katedra i Zakład Higieny
5. mgr prawa Karina Pielka – firma doradcza
6. dr Katarzyna Hombek-Urban - Katedra i Zakład Higieny – odpowiedzialna za organizację kursu

Kurs prowadzono w okresie: kwiecień / maj 2009 roku. Zajęcia odbywały się w soboty i niedziele

Na kurs zapisały się 23 osoby, w tym studenci: Wydziału Lekarskiego, Farmacji, Zdrowia Publicznego Akademii Medycznej oraz Wydziału Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej i Uniwersytetu Wrocławskiego. Kurs ukończyło 16 osób. Egzamin zaliczyło 16 osób. W załączeniu przesyłam dyplomy dla tych osób do podpisu przez Jego Magnificencję

Jednocześnie mam przyjemność poinformować Jego Magnificencję, że 2 nasze studentki zakwalifikowały się na letni kurs BUP the **SAIL - Sustainability Applied in International Learning 2009** finansowany przez EU w ramach Erasmus Intesive Programme. Kurs zaczyna się 25 sierpnia w Delfzjil, Holandia i kończy 11 września w Lizbonie, Portugalia

Pragnę także poinformować, że udało nam się przygotować i wysłać do druku do Environmental Medicine - Medycyna Środowiskowa jeden wykład autorstwa: Karina Pielka, Katarzyna Hombek-Urban, Krystyna Pawlas dot. prawa ochrony środowiska pt. „**Notitia iuris iuvat**”

Biorąc pod uwagę, że kursy BUP prowadzone przez kierowaną przeze mnie jednostkę odbywają się już regularnie, a zajęcia odbywają się w prywatnym czasie moich pracowników i moim (w soboty i niedziele), bez jakichkolwiek możliwości zaliczenia tego czy to do pensum czy do zapłaty, zwracam się w uprzejmą prośbą do Jego Magnificencji o rozważenie uznania tych zajęć w jakiejś dopuszczalnej prawem formie, by ich prowadzenie oprócz satysfakcji z pracy z wyjątkowymi słuchaczami dało także bardziej formalną satysfakcję

z poważaniem

KIEROWNIK
Katedry i Zakładu Higieny
Akademii Medycznej we Wrocławiu

dr hab. Krystyna Pawlas, profesor nadzwyczajny

Kalendarium

31 lipca w Urzędzie Wojewódzkim odbyło się spotkanie poświęcone problematyce ratownictwa medycznego w związku z nowelizacją ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Uczelnię reprezentował JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Andrzejak.

30 sierpnia JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Andrzejak na zaproszenie Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk uczestniczył w obchodach 29 rocznicy powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Uro-

czystości rozpoczęły się od złożenia kwiatów na cmentarzu Grabiszyńskim na grobach śp. Kazimierza Michalczyka i śp. Piotra Bednarza. Następnie w kościele pw. św. Klemensa Dworzaka przy Alei Pracy została odprawiona Msza święta w intencji Ojczyzny i członków Związku „Solidarność”. Uroczystości, w których uczestniczył m.in. wicepremier Grzegorz Schetyna zakończyły się pod tablicą upamiętniającą powstanie NSZZ „Solidarność” wmurowaną przed zajezdnią MPK przy ul. Grabiszyńskiej.

31 sierpnia JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Andrzejak uczestniczył w uroczystej, koncelebrowanej Mszy św. odprawianej z okazji trzynastej rocznicy święceń biskupich JE księdza arcybiskupa prof. dr hab. Mariana Gołębskiego, metropolity wrocławskiego.

21 września Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. Marek Ziętek uczestniczył w ramach XII DFN w dyskusji panelowej „Wrocław – europejskie miasto nauki”. Zaproszenie do roli panelistów w debacie przyjęli m.in.: prezes PAU – prof. dr hab. Andrzej Białas, prezes PAN – prof. dr hab. Michał Kleiber.

Remont drogi przy ul. K. Bartla zakończony

W czerwcu 2009 r. PZU Życie SA podpisało umowę z Akademią Medyczną dotyczącą przekazania kwoty 43 000,00 zł na dofinansowanie remontu ciągu komunikacyjnego wokół budynku Wydziału Nauk o Zdrowiu przy ul. K. Bartla 5 we Wrocławiu. Pieniądze zostały przekazane z funduszu utworzonego w ramach działalności prewencyjnej realizowanej przez PZU. Prace remontowe wykonano w lipcu br.

Salon Maturzystów 2009

W dniach 15–16 września 2009 r. w budynku Politechniki Wrocławskiej przy ul. Janiszewskiego 8 odbył się Salon Maturzystów Perspektywy 2009. Organizatorem Salonu była Centralna Komisja Egzaminacyjna i Fundacja Edukacyjna „Perspektywy”.

Najważniejszym celem targów jest poinformowanie uczniów klas maturalnych, nauczycieli i zainteresowanych rodziców o zasadach zdawania egzaminu maturalnego w 2010 r. oraz prezentacja przez szkoły wyższe oferty studiów i wymogów rekrutacyjnych obowiązujących w roku akademickim 2010/2011.

Informacje dotyczące Akademii Medycznej tegorocznym maturzystom przedstawił Prorektor ds. Dydaktyki dr hab. Mariusz Zimmer, prof. nadzw. AM

XII Dolnośląski Festiwal Nauki 2009

XII Dolnośląski Festiwal Nauki 2009 (18–23 września), w nawiązaniu do obchodów Międzynarodowego Roku Astronomii, w tym roku odbywał się pod hasłem: „wyobraźnia i myśl sięgają dalej niż do gwiazd”. Wykład inauguracyjny „Miasto – masa – maszyna – komputer: o współczesnej polskiej metafizyce” wygłosił prof. dr hab. Jan Miodek. Wykłady, prezentacje, spotkania oraz interaktywne pokazy w szkołach podzielono na następujące grupy tematyczne: nauki humanistyczne, wyprawa w społeczeństwo, w świecie sztuki, medycyna i zdrowie, ścieżkami biologii, niezwykle świat chemii, nauki o ziemi, matematyka, fizyka, astronomia – trzy siostry, technika i technologia.

W uroczystym otwarciu Dolnośląskiego Festiwalu Nauki uczestniczył Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. Marek Ziętek.

Podobnie jak w latach ubiegłych Akademia Medyczna przedstawiła niezwykle bogaty program, skierowany do wszystkich grup wiekowych, np. w Katedrze Biologii i Parazytologii Lekarskiej odbywały się zajęcia dla dzieci z 2–3 klasy szkoły podstawowej: Quiz Parazytologiczny oraz dla klas 4–6: „Dlaczego pasożyty nas lubią a my ich nie?”.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się, jak zwykle, wykłady prof. dr hab. Alicji Kędzi: „Tajemnice starzenia się mózgu” oraz prof. dr hab. Tadeusza Dobosza: „Genetyka sądowa wczoraj i dziś”.

Prof. Tadeusz Dobosz, kierownik Zakładu Technik Molekularnych, przedstawił prezentację multimedialną na temat historii genetyki sądowej.

Jak gdyby na przekór tematowi tej prezentacji, więcej było w niej mowy o współczesności niż o historii. Sięgając do korzeni, okazało się, że początku rozwoju tej dziedziny nauki można co prawda doszukiwać się już w średniowiecznych Chinach, niemniej prawdziwy rozkwit tej dyscypliny zaczął się dopiero w drugiej połowie XIX stulecia. Z przedstawionych faktów historycznych wynika, że Polacy mieli niebagatelny udział w powstaniu i rozwoju genetyki sądowej, wymienione zostały m.in. nazwiska prof. Teichmana i prof. Piotrowskiego.

Profesor Dobosz omówił też duże osiągnięcia ośrodka badawczego w Breslau. Obecnie budynek ten jest siedzibą jego macierzystej Katedry Medycyny Sądowej. Skupiając się na współczesności, prof. Dobosz omówił rodzaje badań stosowanych w genetyce sądowej, w tym głównie badań DNA i związane z tym problemy dotyczące interpretacji wyników, kreacji i wykorzystywania genetycznych baz danych oraz mocy dowodowej ekspertyzy genetycznej. Profesor wspominał też o głównych aplikacjach kryminalistycznych genetyki sądowej, czyli ustalaniu spornego ojcostwa, ustalaniu pokrewieństwa, identyfikacji zwłok i szczątków ludzkich włącznie z żołnierzami i cywilnymi ofiarami konfliktów zbrojnych, problem badań w przypadku wielkich zamachów terrorystycznych i katastrof naturalnych pochłaniających wiele ofiar oraz omówił zagadnienie identyfikacji próbek biologicznych znalezionych na miejscu przestępstwa. Dla dopełnienia obrazu omawianego zagadnienia profesor Dobosz przybliżył też licznie zgromadzonej młodzieży

zagadnienia biometrii i rekonstrukcji wyglądu twarzy na podstawie pomiarów znalezionych czaszek. Na koniec spotkania prelegent odpowiedział na pytania zgromadzonej młodzieży, która m.in. była zainteresowana tym, jak się ma rzeczywistość do fikcji filmowej, przedstawianej w licznych filmach kryminalnych i różnych serialach telewizyjnych o tematyce kryminalistycznej. Wystąpienie profesora Dobosza zostało przyjęte gromkimi oklaskami.

W dniach 19–22 09 2009 r. w Dolnośląskim Festiwalu Nauki uczestniczyła Katedra i Zakład Biologii i Parazytologii Lekarskiej. Przekrój wiekowy uczestników to uczniowie szkół podstawowych oraz młodzież licealna. Tematyka wykładów, warsztatów i maratonów przyrodniczych była przygotowana stosownie do wieku odbiorcy. Było przy tym wiele świetnej i kształcącej zabawy szczególnie dla tych najmłodszych, co jest pewnego rodzaju osobiwością w naszej Uczelni. Zainteresowanie proponowanymi przez Katedrę zajęciami było tak duże, że brakowało miejsc dla wszystkich chętnych, do czego także przyczyniły się ograniczenia lokalowe.

Ciekawe wykłady, prezentacje, warsztaty, wystawy mikrofotografii, wycieczki przygotowało wiele zakładów, katedr i klinik naszej Uczelni, m.in.: Zakład Mikrobiologii, Zakład Praktycznej Nauki Zawodu Analityka, Zakład Anatomii Prawidłowej, Zakład Biochemii, Zakład Medycyny Sądowej, Zakład Higieny, II Klinika Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii, Klinika Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego, Katedra Biologii i Botaniki Farmaceutycznej.

XII Dolnośląski Festiwal Nauki 2009 na Akademii Medycznej

Miesięcznik informacyjny AM redaguje Kolegium:

Adam Barg, Beata Bejda, Ryszard Chorostkowski, Zbigniew Domosławski, Arkadiusz Förster (Redaktor Naczelny), Anna Gemza, Monika Kolęda, Małgorzata Kuniewska-Kaucz, Adam Zadrzywiński

Adres redakcji: ul. Chałubińskiego 6a, tel. 071 784 11 33, fax 071 784 00 32 Druk: ARG! Nakład: 500 egz.